KESKNÄDAL

Ilmub aastast 1999

Hind 0,58 €

ISSN 1406-9083

Nr 7 (786) 22. veebruar 2012

RAHVA POLIITIKALEHT

Räägime avameelselt – *audiatur et altera pars!*

ESIMENE: Tallinna Televisioon alustas saatesarja "Meedia keskpunkt". Saatejuht on Heimar Lenk (vasakul). Esimese saate külalised olid praktikuna Kesknädala peatoimetaja Urmi Reinde ja eksperdina Tallinna Televisiooni peatoimetaja Mart Ummelas. Kaitseks peavoolumeedia eest on kätte võetud terve fooliumirull!

Foto: Jan-Joonas Kimmel, Tallinna Televisioon

TTV TALLINNA TELEVISIOON

Vaata Tallinna Televisioonis

Meedia keskpunkt

Saade neile, kes mõtlevad kaasa!

Kolmapäeviti kell 21.30

Järgmine saade juba täna õhtul!

Stuudios:

alternatiivmeedia esindaja, ajalehe Kesknädal peatoimetaja Urmi Reinde

meediaekspert, Tallinna Televisiooni peatoimetaja Mart Ummelas

Saatejuht Heimar Lenk

15. veebruaril algas Tallinna Televisioonis meediakriitiline saatesari „Meedia keskpunkt", mille järele on avalikkuses pikemat aega puudust tuntud. On ju tõsised poliitika- ja meediahuvilised märganud, et aastast aastasse kutsutakse nii maksumaksja raha eest tehtavatesse saadetesse (ETV, ETV2, Vikerraadio, Raadio 2) kui ka erakanalitesse (Kuku, Kanal2, TV3, portaalid jm) elust ja poliitikast jutustama ikka ühtesid ja samu inimesi. Tüütu.

No kes siis ei tea, mida mõtlevad ja arvavad, keda armastavad ja keda ei salli juba üle 10 aasta pidevalt eetris jutlustavad Kalle Muuli, Anvar Samost, Aarne Rannamäe, Lauri Hussar jpt. Samuti küsitakse intervjuusid ikka ühtedelt ja samadelt poliitikutelt: Marek Strandberg, Eiki Nestor, Igor Gräzin, Raivo Järvi...

On küll erinevaid kommentaarisaateid („Rahva teenrid", „Olukorrast riigis", „Keskpäevatund", „Vabariigi kodanikud", „Foorum") , kus tihtipeale heietatakse palju ja üldsõnaliselt, aga samas välditakse teravamaid ja teisi teemasid, või siis käsitletakse mõnda teemat ühekülgselt, olenevalt väljaandja omandivormist ja rahapaigutusest.

See kõik pole veel päris vale nähtus ega iseenesest halb. Vale ja halb on pigem see, et ühele poole (nt parempoolsete parteide poole) kaldu ajakirjandusel puuduvad vastujõud, vastuargumendid ja vastuväitlejad!

Oli näiteks Vikerraadio saade „Rahva teenrid" märksa sisukam ja kuulatavam, kui seal esinesid Mart Ummelas, Peeter Ernits ja Rein Veidemann. Nende lahkumisega muutus saade paraku sõbrasünnipäevaks, kus me „sõbrast", s.o valitsuskoalitsioonist midagi halba ei räägi – muidu kõige suurem sõber pahandab! Seda on ju läbi eetri tunda, kuidas sellest küll aru ei saada?!

Kaua võib oma mullis isekeskis lobiseda! See etapp on ju nii nõukogulik ja eesti rahval juba ammu kogetud ja üle elatud. „Meedia keskpunkt" tahab senist, läbitrööbatud meediasuunda muuta: *audiatur et altera pars,* võtkem kuulda ka vastaspoolt.

Olgu või hullem, aga olgu midagi uut – tihtipeale käitume ju nii ka oma isiklikus elus, kui võtame vastu äkilisi, kaaskondsetele ootamatuid, lausa elupöördelisi otsuseid.

Nagu näha viimaste kuude julgetest portaalikommentaaridest, on internetirahvas juba ammu arenemas poliitikutest ja valitsusmeediast kaugemale. Rahvas lausa januneb avalikustamise ja muutuste järele.

Ka „Meedia keskpunktile" helistas pärast esimest saadet hr Valter Nõmmelt ja soovis saatele head jätku, kuid täpsustas: ärge ainult kirjeldage, et on nii ja on naa – öelge ka seda, mis tuleb teha, et Eesti paremaks saaks!

Niisiis, mida teha? Jälle kord seisab Eesti ajaloolise küsimuse ees. „Meedia keskpunkt" püüab vastata omalt poolt!

Urmi Reinde
peatoimetaja
ja saatekülaline

Juhtkiri

Unistus väärikast Eesti riigist

YANA TOOM
Riigikogu liige, Keskerakond

Hea lugeja!
Mul on suur au pöörduda Sinu poole vabariigi aastapäeva nädalal. Ühest küljest olen selle üle uhke, teisalt pean tunnistama, et selline ajavalik seab teatud tingimused – pidupäeval soovitakse õnne ja jaksu, mitte aga ei räägita probleemidest ega vajakajäämistest. Ma prooviksin teha mõlemat, ja olgu mulle õigustuseks, et see Kesknädala number ilmub paar päeva enne suursündmust.

Niisiis, meie vaba riik on tähistamas oma 94. sünnipäeva. Ja kuigi pool sajandit pole Eesti Vabariiki *de facto* eksisteerinud, on see arv iseenesest muljetavaldav – varsti jõuame saja-aastase juubelini. Võib muidugi spekuleerida selle üle, milline oleks Eesti elu, kui poleks olnud Teist maailmasõda, Stalinit, Hitlerit ega MRP-d, aga minu arvates pole sellel suurt mõtet. Ajalugu tuleb tunda ja väärtustada, aga tuleb tunnistada ka seda, et viimase 20 aastaga on Eesti saavutanud edu, millest aastal 1991 paljud meist unistada ei osanud.

Ma ei hakka siinkohal loetlema kõiki neid edusamme, mida igal vabariigi aastapäeval tavaliselt meelde tuletatakse. Jah, me taastasime oma valuuta, astusime Euroopa Liitu ja NATO-sse, liitusime eurotsooniga ja elasime üle karmi majanduskriisi.

KESKMÕTE:
Eesti inimesed ei ole enam nõus lihtsalt näima – me tahame ikka olla kah. Päriselt.

Kuid vaadakem tänaste lehtede pealkirju: „Kellega valitsus veel tülli minna võiks?“, „Eesti on Ansipi katsefarm“, „Streigist võtab osa üle 10 300 haridustöötaja“, „Umbkotistunud Eesti“… Küllap igaüks ise saab sellist värvikat nimekirja täiendada, avades ükskõik millise meediaväljaande ükskõik mis päeval.

Milles asi? Kas kõik meie edusammud, mille eest meie valitsust Euroopas kiidetakse, ei maksagi midagi? Kas meie rahvas ei oska neid õigesti hinnata?

Oskab küll. Kusjuures palju paremini kui mõni välisekspert, kellele annab prügi silma ajada ja kellel pole vaja pead murda näiteks selle üle, mida lubada oma lapsele 19-eurose toetuse eest. Jah, vastab tõele, et sõnakuulelik Eesti on Euroopa Liidu klassis olnud oivik.

Aga selle eest me oleme maksnud ka väga kõrget hinda! Ja alles nüüd lõpuks oleme kogunud julgust sellest avalikult rääkida. Ometi! Sest ma olen sügavalt veendunud, et juba see julgus on omaette saavutus – ja sugugi mitte väiksem kui ülalmainitud edusammud. Sest, esiteks, kui me anname endale aru probleemi olemasolust, on see juba pool võitu. Teisalt aga näitab see tõelist demokraatiat ja meie ühiskonna küpsust. Eesti inimesed ei ole enam nõus lihtsalt näima – me tahame ikka olla kah. Päriselt.
Miks mitte alustadagi niimoodi järgmisel vabariigi aastal? Unistada ju võib, see pole keelatud, eriti sünnipäeval!

Üks 95-aastane Euroopa riik kindlasti pole liiga noor selleks, et tema kodanikud – olenemata sissetulekust, vanusest, soost või emakeelest – võiksid endale lubada elada väärikat elu. Riigis, kus vägisi ei panda kinni koole ja kus haiget inimest ravib arst, mitte abitelefon. Kus peaminister ei nühi suusamaratonidel ajal, mil tema tubli ja töökas rahvas avaldab meelt pealinna tänavatel. Kus ei anta käendusi ennast lõhki laenanud riikidele ning kus väärtustatakse kodumaiseid õpetajaid ja arste. Ja kus rajavad oma kodu meie lapsed ja lapselapsed, sest Eestist saab riik, kust on rumal lahkuda.

Muidugi, skeptikud ütlevad, et unistuseks see kõik vaid jääbki. Aga teate, ühe hea unistuse nimel ongi mõtet pingutada!

KESKNÄDAL

Aadress: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde	urmi@kesknadal.ee	**6 274 583**
Uudistejuht Indrek Veiserik	indrek@kesknadal.ee	**6 274 571**
Toimetaja Tiit Maksim	tiit@kesknadal.ee	**6 274 573**

Toimetus käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.
Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Keskerakond küsib, kes ikkagi vastutab võidusamba eest

Riigikogu keskerakondlased esitasid kaitseminister Mart Laarile arupärimise Vabadussõja võidusamba ehitusprotsessi kohta, milles esinenud rohketele puudustele juhtis tähelepanu Riigikontroll.
Keskerakondlased osutavad, et Riigikontroll tõi oma aruandes välja: Vabadussõja võidusamba ehitamisel ilmnenud puuduste peamiseks põhjuseks oli liigne kiirustamine.
Rahanduskomisjoni liikme Inara Luigase sõnul otsustati suure poliitilise surve tõttu ehituse kiirendamiseks riigihangete seadusest tulenevaid menetlusnorme mitte järgida. "Kes vastutab selle eest, et kiirustamine tõi kaasa liigseid kulutusi ning ehituspraagi?" küsis Luigas. Tema sõnul lähtuti paljudes otsustes pelgalt Kaitseministeeriumi hinnangust, mitte aga seadustest. "Nii jõudsimegi olukorda, kus monumendi rajamiseks ning selle puuduste kõrvaldamiseks kulus kolmandiku võrra rohkem raha kui algselt kavandati, kokku pea 133 miljonit krooni. Lisaks lubati esialgu, et monumendi hooldamine läheb riigile maksma ca 630 000 krooni aastas, 2011. aastal kulus aga pea miljon krooni."
Arupärijad soovivad kaitseministri vastust järgmistele küsimustele: Kes peab võtma vastutuse liigsest kiirustamisest põhjustatud lisakulude eest? Millega põhjendate riigihangete seaduse eiramist projektijuhi valimisel? Kas monumendi halduskulud võivad veelgi tõusta? Kas Vabadussõja võidusamba haldus- ja hooldustasud on proportsioonis teiste monumentide hooldustasudega?

Käsk elektriautodest vaid head rääkida

"Meil on rangelt keelatud halvustada elektriautosid ja meediaga suhtlemine peab käima kooskõlastatult linnaosavanemaga," rääkis oma läbielamistest elektriautoga pajatanud sotsiaaltöötaja, kes keeldus oma nime all infot jagamast. Nõnda on vahendanud autoudiste portaal whatcar.ee.
Tolle sotsiaaltöötaja sõnul oli Sotsiaalministeeriumis olnud lausa eraldi koosolek sellest, kuidas elektriautode teemadel meediaga suhelda. Ise ta selles küll ei osalenud, kuid usutavasti seal säärane karm reeglistik paika pandigi.
Info, kuidas riigi soetatud elektriautod käituvad kõva pakasega, on olnud siiani üdini positiivne. Nii näiteks paiskas esimese elektriauto saanud Orava valla keskkonnaspetsialist Rein Kraak veebruari alguses meediasse sõnumi, et nende auto suudab 29,5-kraadise pakasega läbida 76 km ja ei mingit probleeme käivitamisega. Tegelikult oli tegemist olnud vaid 4-kilomeetrise ringiga. Päev hiljem kiitis sama valla sotsiaaltöötaja oma autot Rahvusringhäälingus ning rääkis samuti ca 80 km läbisõidust -28 kraadi juures. Samal ajal kirjutas Tartu Postimees, et kaks elektriautot on rivist väljas ja veeti treileril Mitsubishi esindusse sooja.
Kesknädala hinnangul on valitsuse plaan varjata elektriautodega seotud probleeme järjekordne näide sellest, kuidas ajusid püütakse pesta. Õnneks ei seisa nii väikeses riigis nagu Eesti tõde pikalt vaka all, ja meetodid, kuidas valitsus oma ajakirjanduslike "torude" kaudu püüab meiega manipuleerida, hakkavad juba päris piinlikuks muutuma.

Ekstreemsport Lasnamäe noortele

Kesknoorte Lasnamäe klubi esinaine Valeria Žudro ***(pildil)*** on seisukohal, et pealinnas ja eriti Lasnamäel on vaja luua rohkem võimalusi ekstreemsporti harrastada. Heaks näiteks võib pidada Lasnamäe ja Pirita piirile plaanitavat MTB (*mountain bike*) jalgrattaparki.
"Tänastel noortel on mitu viisi vaba aja veetmiseks, paraku piirduvadki need sageli arvuti taga istumisega, filmivaatamise ja alkoholipruukimisega. Selleks et midagi uut, põnevat ja adrenaliinirohket proovida, pöörduvad noored tihtipeale narkootikumide ja muude sõltuvusainete poole. Ekstreemsport on hea alternatiiv noorte praegusele eluviisile, mille üle vanemad mures on. MTB-jalgrattapark pakub mitte ainult lõbusat ajaveetmist, vaid arendab ka füüsiliselt ja vaimselt, annab elule maitset," arvab Valeria.
Idee luua MTB-jalgrattapark käis välja ekstreemse jalgrattaspordiga tegelev MTÜ. Selle liikmed koostasid kavandi ja projekti, mis Tallinna Keskkonnaameti ja Pirita linnaosavalitsuse poolt heaks kiideti. Äsja avaldas projektile toetust Tallinna noortevolikogu, mille liige on ka Valeria Žudro. "Sellised asjad ei sünni kunagi ühe inimese tööst, vaid projekti raames näeme kohaliku omavalitsuse ja kodanikuühiskonna aktiivset koostööd. Loodan, et linnaosavalitsuste ning Tallinna Spordi- ja Noorsooameti abil levivad varsti kogu linnas ekstreemspordiga tegelemise võimalused."
Pealinna noorsootöö arengukava aastateks 2012–2016 näeb samuti ette ekstreemspordirajatiste loomist.

HIIBUSE NÄDAL

DIALOOG

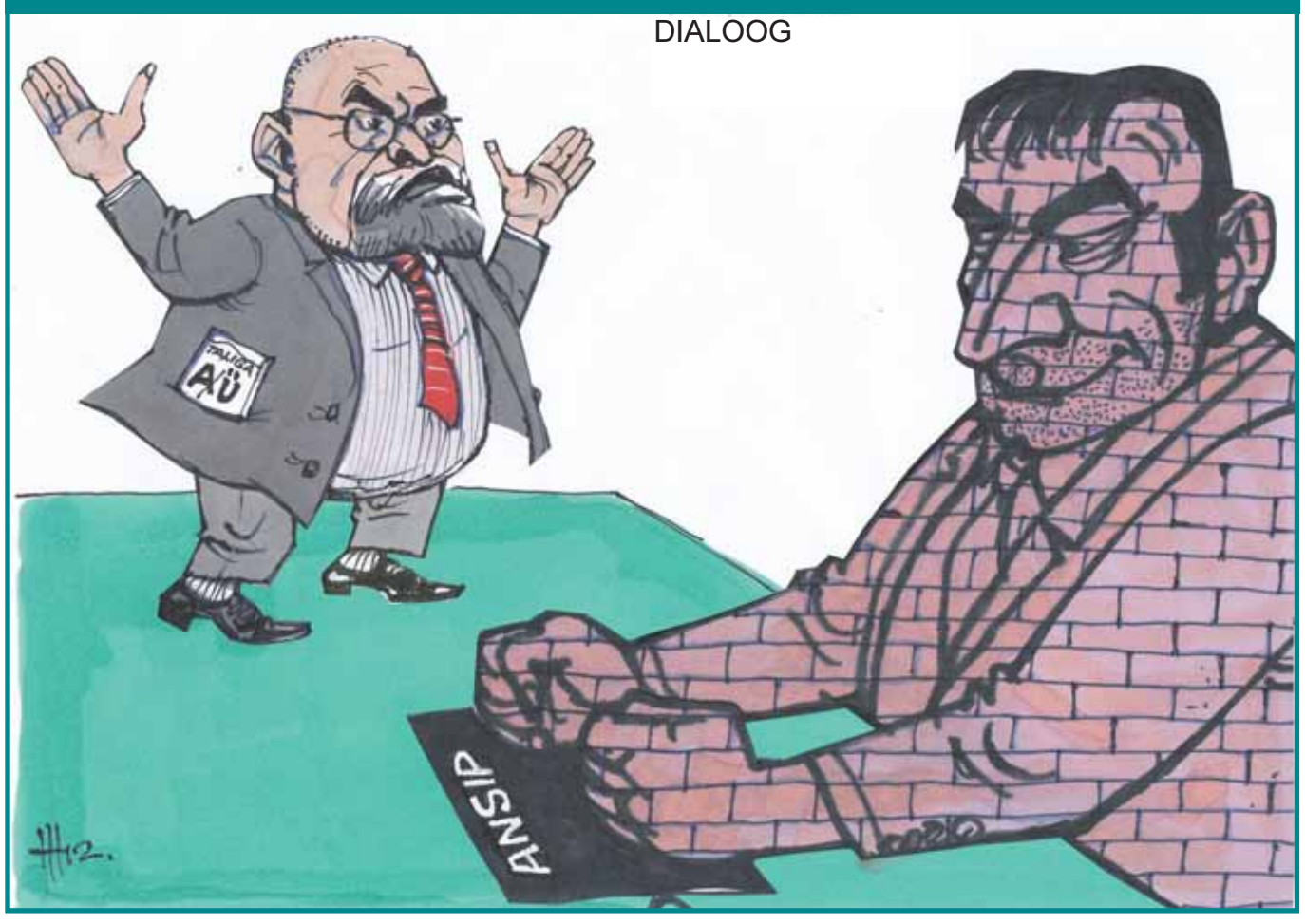

Stalnuhhin ja eesti keele õppimise kiirabi

Riigikogu liige, endine Narva linnavolikogu esimees Mihhail Stalnuhhin üllitas õpiku "Eesti keele iseõpetaja ehk grammatiline kiirabi".

Autor on veendunud, et keelt on kergem õppida, kui saadakse aru selle keele loogikast. Eesti keele loogika on, võrreldes näiteks vene või inglise keelega, Stalnuhhini sõnul hoopis teistsugune, sest eesti keel on üsna arhailine.
Stalnuhhin ütleb, et eesti keel on paljude teiste rahvaste, ka siinsete venelaste jaoks raske, eriti siis, kui seda ei õpita kohe lapsest peale. Õppida on raske ka sellepärast, et eesti keel ei kuulu indoeuroopa keelte hulka, nagu enamik teisi keeli, mida näiteks venelased mõistavad esmajoones võõrkeelte all.
"Olles ise noor õpetaja, otsustasin koostada lihtsa ja lõbusa õppevahendi, mille järgi võiks keele kiiresti ja pingevabalt ära õppida," kommenteerib Stalnuhhin oma keeleõpetajamissiooni. "Panin entusiastlikult paberile harjutusi ja reegleid, selgitusi ja tabeleid. Siis läksin sellega oma täiskasvanud õpilaste ette, keda mul seitsmeaastase töö jooksul on kogunenud ligi 2500."
"See siin on nüüd uus õpik, n-ö iseõpetaja, eelmise täiendatud variant. Niisugune kiirabi võib aidata kõiki, kes kergesti ja vabalt tahavad õppida rääkima eesti keelt," ütleb Stalnuhhin.
Vabariigi aastapäevaks on see noorele venekeelsele põlvkonnale Eestis kindlasti hea ja vajalik kingitus!
Kn

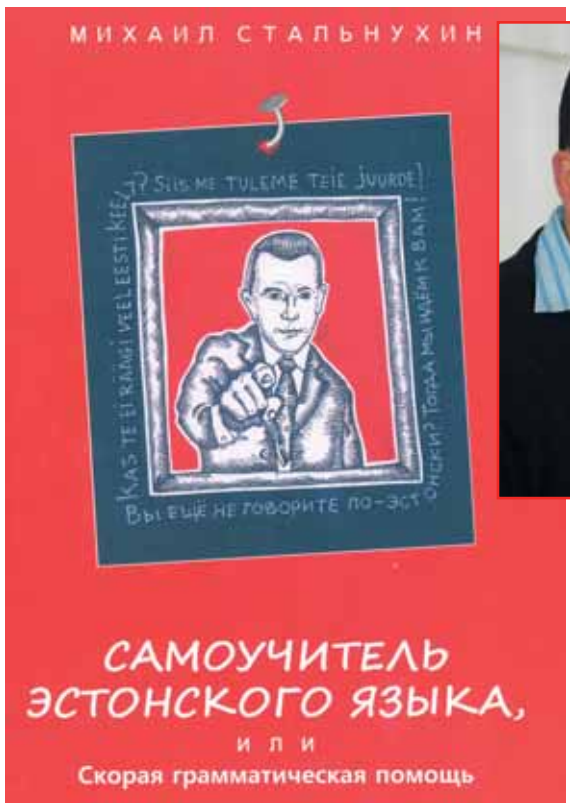

Kiirabi-õpiku esikaas.
Kirjastus ARGO

Missioon: Narva taustaga poliitikul Mihhail Stalnuhhinil on eesti keele õpetajana seljataga pikk põli.
Nüüd lisandus ka uus omatehtud õpik.

Illustratsioon õpikust. „Ostke!“ Kunstnik Kuzja Zverev

Toomas Lepp Delfis: „Struktuurides ongi kallutatud jõud.“

TV-spetsialist Toomas Lepp kirjutas 16. veebruaril Delfis, et tema veendumuse järgi ongi „kusagil struktuurides kallutatud jõud“. Mäletatavasti tõi selle väljendi avalikku käibesse Rahvaliidu endine esimees Villu Reiljan. Lepale sai viimaseks piisaks see, kui 15. veebruaril valdade ja linnade päeval kõne pidanud president Toomas Hendrik Ilves ei pääsenud nn peavoolu tele-eetrisse.

„Sajad tuhanded televaatajad jäid ilma presidendi jõulisest sõnumist “Riik ei saa riigist ära kaduda!”,” kirjutab nördinud Lepp. „President meenutas Riigikohtu 2010. aasta otsust, et tuleb leida mõistlik ülesannete jaotus riigi ja omavalitsuste vahel. Kas see kohtuotsus on tänaseks täidetud, küsis president? Sisuliselt ei ole, vastas Toomas Hendrik Ilves.“
Leppa kurvastab, et sellest sõnumist jäid televaatajad ilma, sest Tallinnas toimunud linnade ja valdade päevi ei pidanud eestikeelsed televisiooni peavoolukanalid üleüldse vajalikuks kajastada. Lisaks presidendi eiramisele ei pääsenud eetrisse muidugi ka sel suurüritusel kõne pidanud Tallinna linnapea Edgar Savisaar (*vt tänane Kesknädal lk 4 – **Toim.***), kuid seda, et Savisaar eetrisse pääseks, on Lepa meelest juba mõttetu loota.

Lepp pani veel tähele, et Rahvusringhäälingu kodulehel tekstiuudises kritiseeris president oma esinemises ka Tallinna TV-d, kuigi presidendi kodulehelt seda lõiku ei leia. „...aga selle eest ERR selle avaldab. Küll ei vaevu ERR oma teleekraanil presidenti ja omavalitsusfoorumit näitama. Seda ei tee eile ka ükski eratelekanal. Presidendi sõnum omavalitsustele lihtsalt pole nende arvates oluline,“ kirjutab Lepp.
Lepa meelest on tähelepanuväärne, et maksumaksja raha eest ülal peetav ERR on surunud tekstiuudise pealkirjaks „Ilves kritiseeris Tallinna TV-d“. “Ilves rääkis täna Tallinnas linnade ja valdade päevade avamisel, et „ei suuda mõista omavalitsust, kes kurdab raha vähesust kohalike probleemide lahendamiseks, kuid samas alustab laia levikuga telekanalile sarnast kallist meediaprojekti,“ vahendab ERR-i uudisteportaal. “See on oma elanike maksutulu raiskamine,“ öelnud president.
“Kui vaid president oleks teadnud, et see maksutulu raiskaja – Tallinna TV – osutus ainukeseks tele-kanaliks, kes presidendi esinemist pikalt näitas. Presidendi kõnet lasti kiita ka Linnade Liidu esi-mehel. Miks Tallinna TV seda tegi?“ küsib Lepp. Ja vastab: sest teised seda ei teinud!

Lepp kirjutab ka sellest, et äsja võttis Riigikogu vastu VEB-fondi lõpetamise seaduse. “Ei loe siin midagi Riigikohtu otsus (nagu ei lugenud ka omavalitsuste asja puhul). VEB-fondi oma olematute varadega pole enam ja NII ONGI. Nii ongi kokku

lepitud. Kes lepib? Eks ikka struktuurid.“
Lepp küsib samuti, miks jaanuaris avaldatud Turuuuringute AS-i küsitlust struktuuride populaarsuse languse kohta keegi Eesti meediast käsitlenud ei ole. (*Esimest korda käsitles seda teemat TTV poliitikasaade „Vaba Mõtte Klubi“ – **Toim.***) Küll aga analüüsiti seda Lepa sõnul Tallinna TV-s. Sest teised seda ei teinud. Küsitlus oli tuvastanud ELi, peaministri, valitsuse jt populaarsuse suurt langust. Lepp resümeerib: kõik on kokku lepitud, on juhendatud.

Lepp kirjutab ka sellest, et kuigi iga viies Eesti laps on absoluutses vaesuses, levib see uudis vaid *online*’is. „Aga mitte telekanalites. Õhtuks on selle avaldanud Soome ja Rootsi infokanalid,“ teatab ta.
Lepp meenutab sedagi, et “USA president Obama saavutas riigi ajaloo suurima finantskokkuleppe viie suurpangaga, et nad hüvitaksid eluasemeturul kõrbenud ameeriklastele mingigi osa kantud kahjudest. Kokku 26 miljardi dollari ulatuses kohustuvad viis panka – JP Morgan Chase, Bank of America, Wells Fargo, Citigroup ja Ally Financial – maksma eluasemeturul kahjusid kandnud ameeriklastele hüvitust või laenuleppeid ümber tegema”.
“See uudis tuli Neeme Raualt Ameerikast. Kommentaari aga pole, diskussioonist rääkimata. Kas olete kuulnud?“ hüüatab Lepp.
„Kas on vaja rohkem riiki?“ küsib emotsionaalse kirjutise autor, ja vastab ise, et ta ei usu sellesse – sest „...pole jõudu. Suur koalitsioonistruktuur ju otsustab. Ja jääbki see vaesem ja suurem seltskond ikka Savisaare kukile. Aga sellest keegi eriti ei räägi, sest NII ONGI. Struktuurid on kokku leppinud,“ on Lepp üsna lootusetu. **Kn**

Eestist ei tohi saada politseiriik!

Viimase aja skandaalid on kahjustanud Eesti poliitika ja õiguskaitseorganite mainet ning vähendanud inimeste õiglusmeelt ja usku aususesse ning demokraatia toimimisse.

Demokraatia toimimise ja õiguskaitseorganite liigse jõukasutuse üle on avalikult arutlenud mitmed poliitikud. Kaalukaim sõnavõtt on kindlasti olnud Riigikogu põhiseaduskomisjoni esimehe Rait Maruste artikkel "Prokuratuur, kapo, saadikuvabadus" 27. jaanuari Eesti Päevalehes, kus endine kõrge kohtunik avaldab siirast muret viimase aja skandaalide üle, rõhutades eriti asjaolu, et iga läbiotsimine on nii suur põhiõiguste riive, mis lihtsalt peab olema võrdses vastavuses taotletava eesmärgiga.
Kes kontrollib kontrollijaid? See küsimus on äärmiselt märgilise tähtsusega.

Kogu Eesti ühiskond on saanud selge hoiatuse, et on olemas täiesti reaalne politseiriigi poole liikumise oht. Kui Riigikogu liikme kodu ja ühe juhtivama opositsioonierakonna peakontor otsitakse läbi ning kaasa võetakse materjale, mis läbiotsimise tinginud kahtlustusse kuidagi ei puutu, siis peame teadvustama, et jõustruktuuride omavoli eest pole keegi kaitstud. Sellesarnane asi võib juhtuda igaühega, kes kellelegi liiga "ebamugav" tundub.
Kuniks jätkub onupojapoliitika jõustruktuurides ja eriti nende tippjuhtkonnas, ei saa ükski Eestimaa inimene olla kindel, et temagi suhtes võimu ei kuritarvitata. Siseminister Ken-Marti Vaheri koolivend ja hea sõber Norman Aas või Raivo Aeg Kaitsepolitseiameti peadirektorina on tänuvõlglased tänase valitsuskoalitsiooni ees. Tundub, et seda tänuvõlga peavad nad maksma poliitilisi tellimustöid täites ja sedaviisi Eesti habrast demokraatiat lõhkudes.
Olukorda on võimalik lahendada üksnes siis, kui jõustruktuuride tippametnikud peavad saama ka opositsiooni toetuse. Alles siis võime olla kindlad, et õigus ja õiglus saab kaitstud ka Eesti Vabariigis.

Lääne-Virumaa keskerakondlased toetavad Keskerakonna esimehe ettepanekut, et erakonna volikogu töötaks selles küsimuses välja teesid ja kujundaks seisukoha. Leiame, et Keskerakond peab oma õiguste kaitseks pöörduma Euroopa Inimõiguste Kohtusse.
Ükski erakond ei tohi pealt vaadata, kuidas demokraatia alustalasid õõnestatakse ning kuidas võim on koondumas õiguskaitseorganite ja nende juhtide kätte.

Lääne-Virumaa keskerakondlaste avaldusest Keskerakonna siselistis.

Terane mõte

"Mul tuli meelde kuulus fraas filmist "Verekivi": "Seakari, mitte Tallinna raad!" Ainult et praegu on tegemist Toompea koalitsiooniga."

Ametiühinguliider Harri Taliga 16. veebruari Eesti Päevalehes.

Terane mõte

„Ansip võiks minna supiköögi, et saada aimu Eesti olukorrast.“

Keskfraktsiooni esimees KADRI SIMSON 17. veebruaril Delfis.

Kohtumine Yana Toomiga

Pühapäeval, 26. veebruaril kell 14
kohtume Keskerakonna Lasnamäe büroos (Pae 19) Riigikogu liikme **Yana Toomiga**.

Räägime tööst Riigikogus ja erakondade hetkeseisust.

Tulekul järjekordne omandireformikonverents

MTÜ Koduõigus kavandab koostöös Tallinna linna ja Eesti Linnade Liiduga konverentsi “Omandireformi lõpetamine põhiseaduslikul alusel”. Konverents toimub Rahvusraamatukogus 24. aprillil. Osalema oodatakse teadlasi, poliitikuid, represseeritud sundüürnikke.
Kontakt: Eesti Üürnike Liit, tel 62 72 910, est.ltenants@neti.ee

Maa ei suuda oma rahvast ära toita

Pikalt paukunud pakane on pannud paljusid muret tundma: mis saab, kui ilmastikuajalugu kordub? Osa inimesi kindlasti veel mäletab krõbedat talve 1978/1979, mil külma oli 35-37 kraadi.

TOOMAS PAUR

Kas mäletame neile külmadele järgnenud kevadet ja eriti suve, kus vihma kallas lakkamatult? Sügiseks olid tollaste kolhooside ja sovhooside viljasalved pooltühjad. Siloaukudes oli vaid märga ja läbivettinud sööta ning heinaküünides vilistas tuul. Võis oodata väga suuri raskusi loomade ületalvepidamisega ja nii mitmedki majandid tegid ettevalmistusi, et varuda söödaks kuuse- ja männioksi. Tollal päästsid olukorra ja Eesti põllumajanduse Venemaalt ja Ukrainast saabunud odra- ja nisuvagunid.

Väiketalud praktiliselt kadunud

Ei tahaks halba sõnuda, aga alati peab jätkuma ettenägelikkust olla valmis halvimaks. Maailma põllumajanduspraktika on näidanud, et kõige suurema kohanemisvõimega on just väiketootjad – nende võime kohaneda uue olukorraga on imetlusväärselt tugev. Ent suured põllumajandusettevõtted, kelle ressurssid on määratult tüsedamad ja kes peaksid, kui loogiliselt mõelda, omama ka suuremat inertsi, pole eluvõimelised ekstreemolukordades, mis tulenevad ilmastikust, riike tabanud majanduskriisidest ja äärmuslikest relvakonfliktidest.

Kuna meie riigi maaelu- ja põllumajanduspoliitika on Eestis väiketalud praktiliselt likvideerinud, pole maal enam ei ühe- ega kahelehmapidajaid ja mõneseakasvatajaid – see kõik on juba minevik. Kunagi Mart Laar peaministrina kuulutas rahvale, et et polegi meil nii suurt põllumajandustootmist vaja – kui tarvis, toome põllumajandussaadusi Euroopa Liidust.

Kindlasti võib tõesti tuua, kui on tuua, aga kes selle kinni maksab? Mitte keegi ei anna kapitalistlikus ühiskonnas mitte midagi tasuta, kõigel on oma hind. Täna on kogu maaelu muutunud – naturaalmajandusele pole ka maal kellelgi loota.

Firmad ja maa libisevad võõraste kätte

Kui nüüd kujutaksime ette, et tõesti võib korduda 1979. aasta suvi – häviksid rohukultuurid ning teraviljad ja kartulid jääks põllule. Riigikaitse seisukohalt on eriliselt tähtis, et ise suudaksime ära toita oma rahva. Rääkimata sellest toest, mida peaks osutama riik juhul, kui meie põllumajandustootjad on jäänud hätta. Missugusesse olukorda võiksid sattuda suurettevõtted, kus karjale peab päevas andma kümneid tonne silo ja tonne jõusööta?

Praegu käib vaikselt meie edukate põllumajandusettevõtete müümine välismaalastele. Siin ei kaota me ainult omamaiseid tootjaid, vaid me kaotame ka oma maa, mis koos firmadega maha müüakse.

Taas kerkib küsimus: miks peame sadade miljonite eurode eest ostma põllumajandussaadusi ja muid esmatähtsaid kaupa, mida ise suudaksime suurepäraselt toota? Riik pole kuidagi osanud ega tahtnudki tugevasti toetada väikeettevõtlust, mis maal elu käima paneks ja looks uusi töökohti. Või on meie riigil mingi teine plaan? Kui tõesti on olemas varuplaan, kuidas hädaolukorras oma rahvast ära toita, siis oleksime selle teadasaamisest väga huvitatud. Jääda lootma mingi "hea onu" peale on väga, lausa äärmuslikult küsitav.

Head Lääne-Virumaa keskerakondlased!

Ootame teid erakonna ja piirkonna 20. aastapäeva peole

laupäeval, 3. märtsil kell 16.00 Sõmeru keskusehoones (Kooli 2).

Õhtut juhivad ning tantsuks laulavad Mare ja Vallo Taar.
Kaetud on peolaud.

Osavõtutasu kõikidel 5 eurot.

Eelregistreerimine kuni 29.02.2012 telefonil 50 92 801 või e-mailil laaneviru@keskerakond.ee

Eesti elu maal: kolm P-d

Tallinna linnapea Edgar Savisaar valdade ja linnade päeval 15. veebruaril Tallinnas

Head omavalitsusjuhid, elu väljaspool Tallinna iseloomustavad märksõnad on meedias täna kolm suurt P-d: Pedagoogide palk, Pangaautomaadid, Päästekomandod. Tegelikult on P-sid rohkemgi. Ka Poed kaovad ja Postkontorid suletakse. Nii ei maksa kellelgi meist solvuda, kui maal öeldaksegi juba pikalt keerutamata: „Elu on täitsa P-s.“

Olgu rahvaloendus kuitahes kallis või elektrooniline – inimesed lahkuvad ja lapsi on üha vähem. Enamik neist ei otsi paremaid jahimaid, nagu meedias sageli seletatakse. Ei. Nad otsivad kohta, kus ellu jääda ja kus ehitada uus elu oma peredele. Tallinn ainsana kasvab ja teeb mis suudab, aga meiegi oleme siiski ainult üks omavalitsus.

Eesti maa taandareng on meie pikaaegse riikliku halduspoliitika otsene tagajärg.

See ei ole enam parteiline küsimus.

Ega ole ka opositsiooni–valitsuskoalitsiooni tavapärane vägikaikavedu. Kuigi kõige selgemalt on neist probleemidest avalikult räägitud keskerakondliku Tallinna algatatud omavalitsusfoorumitel. See on parteideülene, terve Eesti küsimus. See on riikluse küsimus. Kõige rohkem vastanduvadki omavalitsuste ja istuva Vabariigi Valitsuse seisukohad. Omavalitsustegelased saavad oma parteilisest kuuluvusest sõltumata üsna ühtmoodi aru.

Koolidesse ei võeta meil ju õpilasi veel parteilise kuuluvuse alusel, kuigi koolidirektorid on parteides üsna sageli.

Pangaautomaadist võtavad raha kõikide parteide valijad, kuigi mõne partei valijatel on sinna rohkem asja kui teistel.

Päästekomando lähedust vajavad kõikide parteide valijad; oma elu hindavad võrdselt kõrgelt kõikide parteide valijad. Maapoed ja postkontorid maal pole opositsiooni ega koalitsiooni, vaid terve Eesti eluks vajalikud asjad.

Meile öeldakse,

et paneme suurema osa gümnaasiume kinni, ja siis jagub pedagoogidele palka. Seejuures püüab valitsus süüdi lavastada omavalitsusi, kes justkui ei taha õpetajate palku tõsta. Me ei lepi sellega. Me toetame pedagoogide võitlust palkade tõstmiseks ja kavatseme streikida koos pedagoogidega selle nõudmise täitmiseks valitsuse poolt!

Meile öeldakse, et riik ei saa pangaga midagi peale hakata, kui pank tahab oma rahamasinad kokku korjata. Kapitalism olevatki selline. No tule taevas appi!

Mitmed omavalitsused on ju viimase häda sunnil jõudnud iseseisvalt rahvusvahelise suurpangaga kokkuleppele. Jah, nad on olnud sunnitud selle eest maksma. Ja Eesti riik, kes seal pangas hoiab sedasama raha, mida sealt automaadist ju käiaksegi välja võtmas, tõstab käed üles ja kuulutab, et ei saa midagi parata!

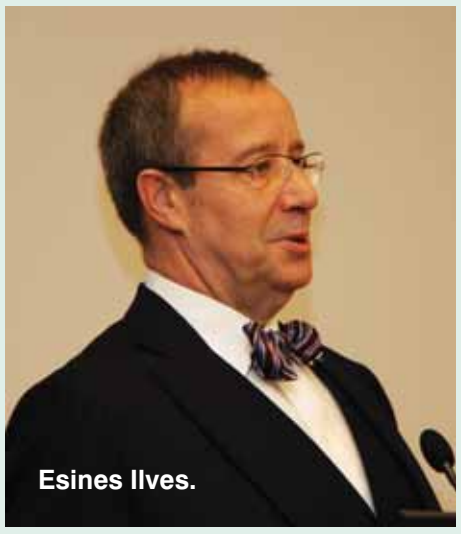

Esines Ilves.

Esines Rüütel.

Kogunesid linnad-vallad.
Fotod: Raepress

Kui sularahas pensionite kojukanne riigi kulul lõpetati ja selle eest tuli hakata igaühel pangale ränka teenustasu maksma, siis teatas pensioniraha sinna panka pumbanud riik, et pangaautomaadid on ju igal pool olemas.

Kui praegusele valitsusele ei sobi kriitilise probleemi strateegiliseks lahenduseks luua riigi oma kommertspank, siis võib valitsus pensionite ja kogu muu vajaliku sularaha väljavõtmise korraldada ju näiteks Eesti Posti kontorite kaudu. Siis kaoks see nutulaul, et postkontoritel pole piisavalt ülesandeid... Ja loomulikult tuleb valitsusel esimese asjana taastada pensionite kojukanne kõikidele seda soovijatele riigi poolt, tasuta.

Praeguses sulgemisvoorus

pannakse kinni üheksa päästekomandot. Siseminister lausa särab, telekaamerate ees seletades, et selle tulemusena kogu Eestis päästevõimekus hoopis suureneb. Samal ajal peavad kärpešokis näost hallid päästeülemad avalikkust veenma, et suuremas osas Eestis on tagasi priitahtlike pritsimeeste päevad. Kõik olevat suurepärane, kuid siiski mitte lootusetu!

Praegu valitsuse silmis on haldusreformi eesmärgiks legitimeerida riigi lahkumine maalt. Ainult et selleks soovitakse kohalike rahvaesindajate heakskiitu.

Omavalitsuste eesmärk on aga teine – meie tahame, et maal elu jätkuks. Et ükski pedagoog ei peaks sealt lahkuma, ja et neid tuleks sinna juurdegi. Meie tahame, et päästekomandosid ei jääks maal vähemaks, vaid neid tuleks juurdegi. Meie tahame, et pangaautomaadid maalt ei kaoks, vaid neid tuleks juurde. Me taotleme, et poed ja postkontorid maalt ei kaoks, vaid et neil oleks rohkem teenuseid ja kliente.

Omavalitsuste tasandil

hakkab haldusreformi arutelu juba kuju võtma. Selle platvormi ühiseks esitamiseks toimub juba märtsi lõpul omavalitsuste kongress, mis on omavalitsusfoorumi, Linnade Liidu ja Maaomavalitsuste Liidu kõige esinduslikum kogunemine pärast 1990. aasta 2. veebruari kõikide tasandite rahvasaadikute koosolekut Linnahallis.

Siis oli laual deklaratsioon Eesti riiklikust iseseisvusest. Ligi 3500 rahva poolt seaduslikult valitud esindajat väljendasid oma selget ja otsustavat tahet, mille vastu oli ainult vähem kui sadakond saalist demonstratiivselt lahkunud impeeriumimeelset saadikut. Kõigis demokraatlikes riikides oli selgelt mõistetav poliitiline signaal selline rahvaesindajate deklaratsioon, mille vastuvõtmist võrdles hilisem õiguskantsler professor Eerik-Juhan Truuväli sisuliselt rahvahääletusega.

Eestis on ka nüüd aeg küps

rahvaesindajate poolt Eesti riigi ja rahva seisukohalt kriitilise tähtsusega seisukohtade kuulutamiseks ja kehtestamiseks.

Usun, et omavalitsused võivad kongressil kinnitada ühise platvormi Eesti valitsemise maakondlikust tasandist ehk maaomavalitsuste loomisest. Samuti piiritleme Vabariigi Valitsuse kohustused teenuste finantseerimisel ja omavalitsuste iseseisva tulubaasi kujundamisest. Ja viimane aeg on panna paika ka omavalitsuste positsioonid Euroopa Liidu järgmise eelarveperioodi raha jagamisega seoses.

Omavalitsused on liiga kaua oodanud ja võib-olla isegi lootnud, et Vabariigi Valitsus lahendab need probleemid kohaliku rahva ja terve Eesti huvidest lähtudes.

Tänaseks on selge,

et Eesti praeguse valitsuse jaoks on lahenduseks elu kadu mine maalt. Pole inimest – pole omavalitsust – pole probleemi. Omavalitsused sellega ei lepi. Me ei kavatse Eesti maad ja rahvast niisama minna lasta.

Milleks Eestile iseseisvust vaja

Milleks meile on vaja iseseisvust ja kes selle välja võitlesid? Parempropagandast mõjustatud inimestest teavad seda veel vaid vähesed ning nemadki on tihti kinni müütides ja stampides, tundmata elu loogikat.

KARL LUST, *SDE*

Eestlaste iseseisvuse taastamist pidas juba aastal 1855 võimalikuks Prantsuse ajakirjanik Louis-Antonie Le Duc, kuigi Wiedemanni sõnaraamatu 50 000 eesti sõna seast puudusid veel esimese üldlaulupeo aegu (1869) sellised sõnad nagu „iseseisvus“ ja „vabariik“.

Mõte ja idee

Esimese eestlasena rääkis ja kirjutas omariiklusest Andres Dido 1882. aastal, olles omast ajast traagiliselt ees. Teda ootasid repressioonid, pagulus ja unustus. Juhan Liivi luulerida – *ükskord on Eesti riik* – on peetud nii prohvetlikuks kui ka vaimuhaiguseks (F. Tuglas). Iga idee vajab nii sünniks kui ka elluviimiseks vaimseid ja materiaalseid tingimusi ning õiget aega. Kadunud Eesti Wabariiki oli rahvas oma hinge põhjas kogu aeg igatsenud, kuid polnud soodsaid olusid isegi sellest unistamiseks. Realiseeritavana sisaldus see idee Edgar Savisaare üleskutses luua „Rahvarinne perestroika toetuseks“ (1988), idee materialiseerus üleminekuperioodil ja realiseerus Rahvarinde (RR) nõudmise järel iseseisvus välja kuulutada (20. augustil 1991). Enamlased-kelamlased, interrindelased ja putšistid olid vastu. Arusaam, et N. Liidust ei saa välja astuda, kuna me pole sinna sisse astunud, ja teha ei tule mitte midagi, kuna me oleme juriidiliselt iseseisvad, võinuks meid tänini ainsana reaalselt selles liidus hoida. Elu on mõõtmatult keerulisem kui mõttemängud.

Mineviku moonutamine

Dokumentide, ideede ja sündmuste käsitlemisega väljaspool aega ja tervikut viiakse lugejad kergesti eksiteele. Eesti iseseisvumise ja taasiseseisvumise mõte pidi saama realiseeritavaks ideeks ning seda ei tohtinud enneaegu, reetlikult välja lobiseda. Selle eest oodanuks Siber, kui mitte surmanuhtlus.

Sulev Valdmaa koostatud „Eesti ajaloo allikate kogumik“ (Koolibri 2002) kirjutab, et Edgar Savisaar RR-i esimesel kongressil iseseisvumist vajalikuks ei pidanud, et suveräänsusdeklaratsioon taotles liidulepingut ning et Eesti Kongress oli taastamas seaduslikku iseseisvust. Kuigi koostaja palub vaadata dokumentide kuupäevi, ununevad need lugejail peagi; riigi vormid ja struktuur jäävad meelde kogu eluks. Põhikooli ajalooeksamil 2003. aastal loeti õigeks vastust, et suveräänsus tähendas liidulepingut. Selline seos kinnistub mälus.

Lauri Vahtre kirjutatud gümnaasiumiõpik meenutab, et RR pidas 17.06.1988 võimalikuks meie jäämist N. Liidu koosseisu, samas kui sama aasta septembris üritusel „Eestimaa laul“ (RR-i kui selle korraldajat ei mainita) kõnelnud Trivimi Velliste kutsus üles taastama Eesti Vabariiki. Jäetakse ütlemata, et varem oleks ta õnnelik olnud nn sotsmaa staatusega ja Lääs oli sel ajal üldse N. Liidu lagunemise vastu. Leedu deklareeritud omariiklust ei võtnud keegi tõsiselt. Tiina Kilumetsa koostatud töövihikusse tuleb kirjutada, et 1988. aastal oli mõõdukate jõudude eesmärk liiduleping, radikaalidel – iseseisvus. Tegelikult oleks rahvas ajast ees olijaid põlastanud ja kiirustamine oleks võinud ettevõtmise nurjata.

Veenvamalt mõjub hüpotees, et Eesti Kongressi lõi ja pidas üleval Lääs – soovist meie iseseisvumisüritus nurjata. Nende tee – rahvusvahelised läbirääkimised – oli teostamatu, sest ükski riik Eesti Kongressi ei tunnustanud. Kõrgemat võimu Eestis nad ei teostanud, välja ei antud ainsatki seadust ning rahvast hakkasid nende tühi lobisemine ja toodetud makulatuur ära tüütama.

See oli suur aeg, mis vajas ja lõi suuri inimesi suurteks tegudeks. Edgar Savisaar oli üks IME (IseMajandav Eesti) algatajatest ja elluviijatest, Rahvarinde ja Balti keti idee autor, Rahvarinde ja vabariigi valitsuse juht. Mõni julgem pidas tollal Savisaart geeniuseks, nüüd pole ta enam vabanemise sümbolgi.

Millised parteid pooldasid iseseisvumist?

Eesti rahvuslased olid 1881. aastal asjatult palunud Vene keisrilt eestlastele ühtset rahvuskubermangu. See sai teoks pärast Veebruarirevolutsiooni Esimese maailmasõja kaose tingimustes – pärast seda, kui 40 000 Petrogradi eestlast, sh 15 000 sõjaväelast olid nõudnud „autonoomilist Eestit vabal Venemaal“. Kui autonoomia käes, ütles Otto Strandmann 22. ja 23. aprillil 1917 Tallinna väisanud kohtuminister Aleksandr Kerenskile, et „Eestil ei ole mingeid Venemaast lahkulöömise püüdeid“. Teisiti ei saanud toonases maailmas öelda ega isegi mõelda. Samasugune lugu oli taasiseseisvumise ajal RR-i poliitikaga, neilt tahavad meie tänased ajaloovõltsijad omariikluse idee riisuda.

Väikeriik, mis asub suurte vahel, peab olema solidaarne, mitte liberaalne.

Maailma ainus dokument, mis lubab igale rahvale (rahvaid on maailmas tuhandeid!) soovi korral oma riiki, on V.I. Lenini koostatud „Rahudekreet“, mis oli kommunistliku võimu esimene seadusandlik akt (8.11.1917). Woodrow Wilsoni „14 punkti“ (8.01.1918) räägib Poola ja Austria-Ungari ning Türgi impeeriumi rahvaste enesemääramise õigusest, mitte üldisest põhimõttest. Enne 1917. a. oktoobripööret ja Rahudekreeti olid kõik Eesti parteid omariikluse vastu; kuni detsembrini polnud seda taotlust ühegi partei programmis. Iseseisvust ei kuulutanud välja ei Maavalitsus ega Maapäeva vanematekogu, mis sest, et Jaan Tõnisson oli enne ennast Eestis kõrgemaks võimuks kuulutanud Maapäeva laialiajamist 15. novembril 1917 öelnud: „Kas nüüd või mitte kunagi!“ Murrangu tõi Jüri Vilmsi vasaktsentristliku Tööerakonna 10./11.12.1917 otsus võtta suund iseseisvumisele, misjärel hakkasid seda ideed toetama kõik parteid peale enamlaste.

V. I. Lenin oli viimastele soovitanud küll Eesti Nõukogude Vabariigi loomist, kuid Eesti vasakäärmuslased lükkasid selle tagasi.

Sarnane oli olukord ka 1991. aasta 20. augustil, kui iseseisvust nõudsid Rahvarinde saadikud, kuni lõpuks teised sellega paljuski rahva survel ühinesid. Eesti iseseisvumiseks oli meile antud üks päev, selle taastamiseks mitte palju rohkem.

Tsentrijõudude tähtsus

1917/18. a vahetuse kolmedel eri valimistel said enamlased Eestis 40% häältest, paremjõud maksimaalselt 30%. Lätis olid enamlased veelgi populaarsemad kui Eestis ja neil oli otsustav sõjaline ülekaal punaste kütipolkude näol. Sarnane oli olukord ka Soomes.

Vabadussõja alguses tuli kodumaad kaitsma 12 000 meest, kellest pooled peagi deserteerisid. Eesti soost punaväelasi oli 6000. Töövabariiki ja toonast Nõukogude Eestit toetas ajuti 3/4 eesti sõjaväelastest. Eesti saatuse otsustasid vasaktsentristid, kes nõudsid mõisate tasuta jagamist taludeks. See tõi neile 2/3 kohti Eesti Wabariigi loonud Asutavas Kogus, kus parempoolsed suurt kaasa rääkida ei saanud. Eesti Wabariik loodi tsentristide ja sotsialistide poolt vasakpoolsetest ideedest kantuna.

Venemaal oli käputäis ülirikkaid ja virelev mass. Enamlasi toetas valimistel veerand rahvast, kõige populaarsemad olid esseerid. Keskklassi ja tsentrijõudude nõrkuse tõttu puhkes Venemaal kodusõda, mis nõudis 13 miljonit inimelu, hävitas kuni 9/10 tööstusest ja 2/3 põllumajandusest – see tähendas nälga, vaesust, sõjakommunismi ja lõpuks stalinismi. Sõja võitsid kommunistid. Eesti Wabariik päästis meid sellisest hävingust, mis meie naabrite juures päädis suisa rahvusmõrvadega. V. I. Lenin lootis asjata, et Eestis tuleb võimule parempoolne kasuahnete seltskond, kellele tige rahvas lõpu teeb. Väikeriik, mis asub suurte vahel, peab olema solidaarne, mitte liberaalne. 1940. aastal tulid allasurutud inimesed, punane lint käisel, rikaste saatust otsustama, ja see aeg võib meile jälle kätte tulla, hoiatab Jüri Mõis (EPL 17.12.11). Ta aimab maailma ees seisva rikaste–vaeste kataklüsmi saabumist. Mart Laari valitsemise ajal tegi rahvas läbi n-ö inimese revolutsiooni, kui elus läbikukkunuid hakati pidama enam-vähem prügiks („prükkarid“). Madaldunud vastutustundega konservatiivid üritavad toimunud ebaõiglust põlistades ajaloo hoopis stagneerida (vt Mitmepalgeline konservatism, 2011).

Jüri Ratasel jätkus uljust ja mehisust, et minna parempoolsetega kompromissile, Edgar Savisaarel aga on lisaks neile omadustele ka eruditsiooni ja elutarkust sellest loobuda.

Uus iseseisvus – õnnestunud või ebaõnnestunud?

Statistika järgi on enamikus endistes liiduvabariikides ja sotsmaades SKT *per capita* kuni kaks korda kõrgem kui enne *perestroika*'t. Samas jaguneb rikkus väga ebaühtlaselt. Mitmel pool on võimul endised juhtivad parteitöötajad (Andrus Ansip; Jaak Jõerüüt oli ENSV Kirjanike Liidu juhatuse sekretär; Mart Nutt oli juhtiv partorg) ja kagebistid, kes salateenistuste abil ohustavad kõiki ausaid inimesi. Vabadust on rahval teistes endistes liiduvabariikides peale Baltikumi oluliselt vähem kui nõukogude ajal ja töövõtja on meilgi sisuliselt õigusteta. Meil on teistega võrreldes väga hästi läinud: Läti ja Leedu on kaotanud pool miljonit elanikku, Venemaa rahvastikukadu on võrreldav Stalini ajaga.

Kuid meie peaeesmärk – rahva püsimine – on osutumas utoopiaks, sest selleks vajalik hulk lapsi on sündimata ja liiga paljud on siit välja rännanud. Paremvalitsejad leiavad, et kellele selline olukord ei meeldi, mingu oma isade maalt minema.

Töötute lahkumine on suur kergendus varakatele, pensionäre peetakse sangpommiks. Vaatamata Keskerakonna võimaldatud 700-kroonisele pensionilisale kurdab osa pensionäre, et ei mäleta sellist aega, kus iga päev söömiseks raha ei jätkunud. Keskmise palgaga keskealised kardavad rahvastikupüramiidi ja inflatsiooni arvestades tulevikus vaesusse surra.

Paljud lastest ja noortest on kaotanud vaesuse tõttu võime tulevikus endale leiba teenida. Maailma nimekamaid kultuuride ja väärtuste uurijaid Ronald Inglehart ütles usutluses EPL-ile, et „majandusliku kitsikuse tajumine tekitab inimestes äärmuslikku stressi. See omakorda pidurdab loovust“ (11.12.11). Eestis käib konkurents juba vanemapalga, lasteaia- ja koolikohtade pärast, aga võitlus olemasolu eest (*struggle for life*) teeb kõigist kõigi vaenlased.

Siit tulevad tigedus ja ahnus

Kaotajatel on raske mõista parempoolsete majandusteadlaste parastamist, et nad on võimsat tarbimispidu pidanud ja peavad nüüd kasinamalt toime tulema. Enamik rahvast on OMA eluga rahul ja rikastel on võimalusi veelgi enam rikastuda, kuid rahvuse püsimajäämiseks sellest ei piisa.

Enamikul Eesti Wabariigi loojatest ja Vabadussõjas võidelnutest oli eesmärgiks sotsialism, mitte egoism.

Ülirikastest pole keegi nõus oma riigi ja rahva heaks sentigi rohkem makse maksma (PM 27.07.11). Liberaalidele on oma riik vaenlane nagu ka kommunistidele oli riik vaenlane. Liberaalses ühiskonnas ei määra raha mitte ainult elu ja vabadust, vaid veel enam au ja eneseväärikust, õnnest rääkimata. Nüüd on Eesti riigi peamine mõte – eesti rahva püsimine – üha vähem võimalik. Jüri Ratasel jätkus uljust ja mehisust, et minna parempoolsetega kompromissile, Edgar Savisaarel aga on lisaks neile omadustele ka eruditsiooni ja elutarkust sellest loobuda. Ta teab, mida näiteks Konstantin Pätsi 1939.–1940. aasta või Ida-Euroopa sotsialistide kompromissid pärast Teist maailmasõda kaasa tõid, – alanduse ja hävingu.

Eestis on praegu teistsugune riik ja ühiskond kui see, mis 94 aastat tagasi loodi. Inimese põhiolemus on vahepeal muutunud vastupidiseks.

Enamikul Eesti Wabariigi loojatest ja Vabadussõjas võidelnutest oli eesmärgiks sotsialism, mitte egoism. Seda aga Eesti riiklikel tähtpäevadel ei meenutata. Nagu ka tsentristlike ja sotsialistlike parteide otsustavat osa mõlemas iseseisvumises. Häbi on.

Tallinn 10130
Toom-Rüütli 3/5
www.kesknadal.ee

Viimati tõstis pensioni valitsuses olles Keskerakond

Kuna Ansipi valitsuse poliitika tagajärjel kipub maaelu välja surema, on Lääne-Viru seenioridel ainus võimalus oma elukest rikastada ise aktiivne ja teotahteline olles. Nii käime põhjalikumalt tutvumas oma maakonna valdadega või kohtume inimestega Riigikogust. Ühised väljasõidud tugevdavad ka ühtekuuluvustunnet. Meie moto on lihtne: oleme küll eakad, kuid kõikjal tegutsemas ja nähtaval olemas! Muidugi mõista võtsime osa üleriigilisest Keskerakonna seenioride aastakoosolekust, kus peamiseks aruteluteemaks oli pensionäride ellujäämine lakkamatul hinnatõusurallil.
Lähitulevikus tahame hakata ise korraldama ühiskonnas aktuaalsetel teemadel kohtumisi Riigikogu liikmetega, nii nagu teevad seda Keskerakonna seeniorid Tartus, Pärnus, Tallinnas jm.
Eestis jätkub väga suur tööpuudus ja seetõttu on paljud sunnitud minema ennetähtaegselt pensionile või töövõimetuspensionile. On aeg teha lõpp sellele, et Eesti riik näitab aina üles hoolimatust oma kõige auväärsemate kodanike vastu. Euroopa ei mõista sellist riiki ja on teinud Eestile juba sellealaseid ettekirjutusi. Sellest annavad tunnistust mitmed kirjad Euroopa Sotsiaalsete Õiguste Komiteest, kus jälgitakse, kuidas Eesti täidab euroopaliku sotsiaalkaitse alusdokumentides püstitatud nõudeid. Ning kus toonitatakse, et Eesti on pensionide suuruselt Euroopas tagumise kolme seas ja iga kolmas üle 65-aastane pensionär elab meil allpool vaesuspiiri.
Kui Keskerakond oli aastatel 2005-2007 valitsuses, siis suhtuti eakatesse inimestesse väärikalt. Just meie partei eestvedamisel sai teoks Eesti suurim pensionitõus - pensioni tõsteti üle 1100 krooni ehk ligi 44 protsenti. Täna Reformierakond vaid naeruvääristab eakaid, lubades tõsta pensioni 1. aprillist vaid 4,4 protsenti. See on kui piisk merre, kui võrrelda seda läbi aastate toimunud toidu- ja küttehindade tõusudega, rääkimata toasooja ja elektri hinna lakkehüpetest.
Tõde on see, et eakatest on tõeliselt hoolinud vaid Edgar Savisaar ja Keskerakond. Nii Reform ja IRL kui ka sotsiaaldemokraadid vaid lollitavad vanu inimesi enne valimisi suurte lubadustega, et neilt poolthääled kätte saada ning vanurid seejärel kohe unustada.

Jaan Känna
Keskerakonna Lääne-Viru seenioridekogu esimees

Rahvas ei saa naljast aru

Teisiti võib ka öelda: rahvas nalja ei mõista...
Kirjutama ajendas ETV "Foorumis" nähtu: televaatajate küsitlus näitas, et kolmepoolsete (riik, tööandjad, töövõtjad) kõneluste taastamise poolt oli 94% ja töötukassa kuulumist valitsuse kätte ei pooldanud 85,8%.
Hr Ansip peab end huumorimeelega inimeseks, ainult et tema naljad on 80% eestlastest solvavad. Hr Rask nendib, et pikkade kohtuprotsessidega rikutakse inimõigusi, aga kuidas heastada kurja läbi kohtukadalipu veetutele, sellest ei sõnagi. Hr Pevkur võiks häbeneda, rääkides valitsuse õigusest "laenata" töötutelt ja haigetelt. Kapo teeb usinalt tööd, puistas läbi Keskerakonna büroo ja hr Toobali kodu, kuid jättis kurikuulsaks saanud kirjade kohaletoimetajalt küsimata, miks ta küll need välja printis. Aga Kääriku kruntide kohta – ei sõnagi. Otepääl avati kruusakarjäär, vallavanem pääses noomitusega. Jne.
Samas olen siiski rõõmus, sest noored ausad inimesed on pea püsti ja selga sirgu ajanud!

Tiiu Teder Lõuna-Eestist

"Salme saladus" nagu "Karikakramäng"

Oli selline mängufilm nagu "Karikakramäng", mis koosneb kolmest lühiloost - "Promenaad", "Salakütt" ja "Tätoveering". Kunagi juhtunud rändkinos, et kinonäitaja olnud purjus ja see film läinud segi nagu puder ja kapsad - üks katke ühest filmiosast ja teine teisest. Ka see "Salme saladus" oli kui üks paras "meistriteos", sest midagi sellest aru küll ei saanud eriti - keegi näitas oma fantaasias mingeid kujusid kivilt, Victoria Betlem rääkis midagi ja Sõnajalad lugesid palveid. Milleks selline "purjuspäine" teos riigitelevisioonis ekraanile tuua?
Oleks võinud teha "Eesti lugude" sarjas kena filmi perekond Sõnajalgade elust ja tegemistest ning vahele mängida mõne nende muusikapala. Miks riigitelevisioon raiskab oma raha mingi jura tootmise peale?
Ilmselt ei saa õiget ega tarka vastust ning ERR-is ehk ETV-s midagi targemaks ennem ei muutu, kui Margus Allikmaa ükskord ameti maha paneb ning Mart Normeti kaasa võtab.

Hillar Kohv Viinahaualt Pärnumaa Tori vallast

Eesti SDE minu meelest

ei tegele ühiskonna sotsiaalse poole korrastamisega, kuigi näiteks Euroopas pole peaaegu ühtki riiki, kus palgavahed oleksid kordarvudes nii suured nagu Eestis ning kus maa jookseb rahvast tühjaks. Kõigi nende probleemide lahendamiseks ei jätku Keskerakonnal, kes on kambakraatlikult isolatsiooni surutud, kuigi ta soovikski teha SDE-ga koostööd, lihtsalt jõudu. Veel rohkem – meie SDE-st on saanud Reformi sulaserakond, kes aeg-ajalt on olnud valitsuses ühe või kahe ministriga.
Sotside osalust riigivalitsemises võiks ehk võrrelda taluperega, kus sulane sööb peremehega ühes lauas, aga jääb ikkagi ainult sulaseks. Ehk mäletate Padari lugu: niipea nagu ta natuke rohkem suud paotas, löödi sotsid "järelemõtlemiseks" valitsusest välja. Koostööd sotsidega vajab võim selleks, et varjata maailma ja omaenda rahva eest oma rahvavaenulikku tegevust. On tähelepanuväärne, et sotside erakonna liikmeteks on valdavalt suure- ja vägasuurepalgalised, kel on Eestimaal Ansipi kõrval väga hea elada ja kes ei tahagi paremat. Seda tõendab ka asjaolu, et ausameelse, õiglase ja rahvast hooliva Jüri Pihli asemele valiti erakonna etteotsa Reformimeelne ja -keelne esimees.
Surmavaakuv eesti rahvas aga ei saa endale lubada sellist luksuserakonda. Kui SDE ei suuda asuda riiki ja rahvast teenima, peab ta leidma endas jõudu likvideeruda, et erakonna paremiku baasil luua tõeliselt sotsiaaldemokraatlik partei. Selle esimeheks võiks olla märkimisväärse mõistuse, kodanikujulguse ja võitlejahingega Indrek Saar.

Paul Hank, Antsla, Võrumaa

Jeltsin väärib postuumset lugupidamisavaldust

Kahju, et president Jeltsini eluajal meie riik ja rahvas ei saanud avaldatud tunnustust tema teenete eest Eesti taasiseseisvumisele kaasaaitamisel. Ehk on nüüd hakatud mõistma, kui tähtsad olid meile kriitilisel ajahetkel tema Eestisse-tulek ja resoluutne sõna siin olnud Vene sõjaväele tagamaks sündmuste rahumeelne laabumine? Tšetšeenide esindaja arvamust, et Jeltsin polnud tema rahvaga käitumise suhtes mälestusmärgi vääriline, ei saa me üheselt arvestada. Kui meie president annab endisele USA presidendile George Bushile Maarjamaa I klassi teenetemärgi, siis tuleks ka meeles pidada, et maailmas on küllalt riike ja rahvaid, kus see president ei pälvi mingitki lugupidamist.

Linda Avik Harjumaalt

Rahvuslased nõuavad iseseisvuspäeval rahvaalgatuse taastamist

Rahvuslaste Tallinna Klubi korraldab 24. veebruaril Tallinnas kaks üritust, kus nõutakse rahvaalgatuse taastamist seadusandluses.

Kell 13 algab Tammsaare pargis kõnekoosolek, **kell 14** marsitakse lippude lehvides ja trummipõrina saatel Toompeale.
Rahvaalgatuse taastamine sellisena nagu see oli sätestatud Eesti Vabariigi 1920. aasta põhiseaduses, on klubi hinnangul hädavajalik, et kodanikud saaks riigielu otsesemalt mõjutada. Klubi leiab, et praegu ei saa kodanikud oma tahet piisavalt väljendada ning riiki juhtiv poliitkartell surub kodanikele oma tahtmise alati peale.
Klubi asutaja Jaan Hatto meenutab:
"1920. aasta põhiseaduse kohaselt piisas kahekümne viie tuhande kodaniku häälest, et seaduseelnõu võetaks Riigikogus arutusele, ning kui Riigikogu selle tagasi lükkas, tuli eelnõu panna rahvahääletusele. Referendumi tulemus oli Riigikogule siduv, eelnõu muutus seaduseks. Praeguse põhiseaduse järgi (56. paragrahv, 2. lõige) seevastu teostab rahvas küll kõrgeimat riigivõimu rahvahääletuse läbi, kuid rahval pole mingit võimalust rahvahääletust ise algatada."
Klubi korraldas rahvaalgatuse taastamist nõudva kõnekoosoleku ja Toompea-marsi ka eelmise aasta 24. veebruaril.

Rahvuslaste klubi on Talinnaga seotud eestimeelseid inimesi ühendav ja esindav organisatsioon. Lähem teave 24. veebruari kõnekoosoleku ja marsi kohta: tel 51 90 33 74.

Tõnu Kalvet

Vabaduslippe lehvitades

Tunne Kelam korraldas Europarlamendi seinte vahel kommunistliku ideoloogia hukkamõistmist, aga sellesinatse "varjud" toimetavad Eesti Vabariigis üsna avalikult. Ikka endiselt uhke loosungi all "Kõik riigi hüvanguks, kõik uue ajastu inimese kasvatamiseks!".
Kas keegi söandaks suunata Kapo-t koalitsiooniparteide kontoreid tuulutama? Vastus on ilmselge - EI! Kas opositsioon on tõesti rahvavaenlaste kogum, kelle materdamiseks sobivad mis tahes vahendid – sealhulgas peavoolumeedia kõikvõimsus ja kõikelubatavus?
Mis küll veel takistab Eesti Vabariigi valitsustruul meedial saavutada meediavabaduses maailmas esikohta? Näiteks Keskerakonna mahatampimise vabadus garanteeriks selle ju 101-protsendiliselt!
Analoog nõukaajaga – Eestis pole mingit takistust valitsusele hosiannat laulda. Püüdlikel ajakirjanikel on suuresti erinev tase ja isesugused oskused, pildile reeglina pääseb see, kes lojaalsemalt ja kõvemini häält teeb.
Rahaga on aga ikka nii, et kus seda on, sinna tuleb juurde, ja kus pole, võetakse viimanegi ära. Mõni aeg tagasi vilksatas ETV subtiitritest läbi suurärimees Hillar Tederi annetus Reformierakonnale. Oli's see Rein Langi irooniliste naeratuste või Andrus Ansipi ilukõnede eest või ajas ärimehel rahapada üle ääre? Lihteestlase talupojamõistus arvab aga selle olevat tänuavalduse millegi eest vms. Nii oli ka IRL-meeste elamislubadeäriga – kasseeriti igaühelt 60 000 eurot, ja asi JOKK. Ent 500-eurone annetus viis aga Kapo transsi ning pani Keskerakonna bürood ja Priit Toobali kodu üsna mitteväikese üksusega läbi puistama.
Millise meediavabaduse poole me palehigis veelgi püüdleme?

Leo Mürkhein, Tallinn

Riigitunneli lõpus paistabki kuldset sära

Viimase aja sündmused viitavad sellele, et riiki ja rahvast ootab ees ennekuulmatult helge tulevik. Valitsus on astunud selleks igati tõsiselt võetavaid ja, mis peaasi, kergesti saavutatavaid samme.
Päästemeeskondi asendatakse vabatahtlikega. Paljudes kohtades suletakse koolimaju, postkontoreid ja pangaautomaate – kas ka nende tegevus viia vabatahtlikkuse alusele?
See kõik on igati vajalik tegevus. Mõtlema paneb aga see, et miks küll pole selle kõigega pihta hakatud varem, sest siis oleks helge tulevik juba meie õuele jõudnud. Nüüd varitseb aga oht, et võime sellest mööda kihutada. Loodan, et varsti jõutakse õige arusaamiseni ning kogu riigikogu asendatakse vabatahtlikega. Televiisorist juhtusin nägema, kui peale kohalolekukontrolli lahkus saalist rohkem kui 2/3 rahvaasemikest. (Aga ega ma seda paha pärast meenuta, kuna tean ja usun, et nad kõik läksid oma valijatega kohtuma. Nii vähemalt rahvas räägib.)

Juhan Ida-Harjumaalt Tallinna lähistelt

Kohtumised Tartus

Neljapäeval, 23. veebruaril kell 14
kohtub tartlastega Tartu linnavalitsuse haridusosakonna saalis
(Raekoja plats 12, II korrus) Riigikogu liige, keskerakondlane
Inara Luigas.

Reedel, 24. veebruaril kell 12
osaleb Keskerakonna büroos (Ülikooli 12) valijatega kohtumisel Riigikogu liige ja Keskerakonna Tartu linna piirkonna esimees professor **Aadu Must.**
Vabariigi 94. aastapäeva puhul pidulik kohvilaud!

Elagu Eesti mehed!

20 aastat taasiseseisvusaegset kaitsejõudude paraadi

Eesti Vabariigi esimene kaitsejõudude paraad toimus 24. veebruaril 1918 Pärnus. Paraadist sai iseseisvuspäeva tähistamise traditsiooniline üritus. Nõukogude aastatel see tava muidugi katkes, kuid kohe järgmisel aastal pärast iseseisvuse taastamist jätkus jõustruktuuride paraadide korraldamine.

AADU JÕGIAAS
1992. aasta paraadi kommunikatsioonijuht

1918

Eesti Vabariik kuulutati esmakordselt välja 1918. aasta 23. veebruaril, kui Pärnus „Endla“ teatri rõdult loeti rahvale ette Eesti iseseisvuse manifest. Juba järgmisel päeval otsustati korraldada äsja välja kuulutatud riigi kaitseväe esimene paraad. „Endla“ ette oli kogunenud suur rahvahulk. Üheskoos Eesti pataljoni üksustega seisid paljude kohalike organisatsioonide esindajad, kooliõpilased ja linnakodanikud. Teatrimaja rõdult peeti kõnesid, orkestri saatel lauldi hümni ja samal ajal tõusis „Endla“ lipuvardasse sinimustvalge lipp. Seejärel suundusid kaitseväelased koos rahvaga läbi linna ringkäigule.

1992

20. augustil 1991 Eesti Vabariik taasiseseisvus ja järgmise aasta veebruaris võttis vabariigi sünnipäeva tähistamise esimese kaitseväe paraadi korraldamise oma kohuseks Eesti Vabariigi Riigi- ja Piirikaitseameti peadirektor Andrus Öövel. Piirivalve Remniku õppekeskuse ülem piirikomissar Johan Saar sai ülesande vabariigi sünnipäeval läbi viia sõjaväeline tseremoonia.

1992. a. 24. veebruaril olid ainsad organiseerunud militaarjõud Eesti Piirivalve ja Kodukaitse ning Kaitseliidu Tallinna ja Harju malev ning Nõmme malevkond ja Sisekaitse Operatiivrügement.

Selleks ajaks oli juba loodud kaitsevägede peastaap, aga kaitseväe esimene üksus – Kuperjanovi pataljon – ei olnud veel võimeline paraadile tulema. Seega olid hetkel ainsad organiseerunud militaarsed jõud Eesti Piirivalve ja Kodukaitse ning Kaitseliidu Tallinna ja Harju malev ning Nõmme malevkond ja Sisekaitse Operatiivrügement.

Elagu Eesti mehed!

1992. aasta 24. veebruaril oli Tallinnas Vabaduse väljakule paraadiks üles rivistatud 1540 osalejat. Paraadi rivistaja oli piirivalvekomissar Johan Saar ning paraadi võttis vastu kaitseväe ajutine juht Ants Laaneots. Paraadi juhataja Laaneots tegi seejärel üheaegse ettekande Eesti Vabariigi Kaitsenõukogu liikmetele, kelleks olid Eesti Vabariigi Ülemnõukogu esimees Arnold Rüütel, Eesti Vabariigi Ülemnõukogu juhataja Ülo Nugis ja peaministri kohustes Tiit Vähi. Kaitsenõukogu ja valitsuse nimel pidas kõne peaminister Tiit Vähi.

Paraadi oli uudistama tulnud rohkearvuliselt pealtvaatajaid. Paljud olid üllatunud, nähes ilusates sinistes mundrites Eesti Piirivalve suurepärast rivisammu. Kõlasid tervitused: „Elagu eesti mehed, kodukaitse, piirivalve...“ jne. Marssijate silmis võis näha liigutuspisaraid – nende süda oli emotsioonidest tulvil. See kandus võimsa tunde sõnumina pealtvaatajate südamesse.

Teaduste Akadeemia memoriaal

All-linnast vaadates eristub Toompea nõlval kõrguvate heledate majade reas üks tumehall omapärase arhitektuuriga maja. See on Eesti Teaduste Akadeemia hoone (Kohtu tn 6), paiknemas siseõue sügavuses. Ta mõlemad naabridki on avalikus elus tegusad: ühel pool Soome suursaatkond, teisel – Eesti Vabariigi õiguskantsleri büroo.

Akadeemia hoone ehitusajaks on märgitud 1866. aastat ja see rajati kuulsa Ungern-Sternbergide krahvisuguvõsa linnapaleena, kuid sai 1911. aastal uue omaniku ja täiesti uue sisu. Hoone rajaja Ewald von Ungern-Sternbergi lesk müüs selle Eestimaa rüütelkonnale, kes aga loovutas hoone Eestimaa Kirjanduse Ühingule, saades vahetuskaubana vastu Wismari tänavas asunud krundi.

Eestimaa Kirjanduse Ühingu näol oli tegemist 1842. aastal asutatud akadeemilise ühinguga, millele senine asupaik Kanuti gildi hoones jäi kitsaks – tal olid rohkete haruldustega rikkalikud kunsti-, loodusloo-, etnograafia-, arheoloogia-, numismaatika- jm kogud.

Eesmärk oli edendada Eestimaa kultuuri, ajaloo ja looduse tundmaõppimist ning anti välja oma toimetisi (kokku ilmus neid 44 köidet). Ühing haldas Tallinna vanimat ja suurimat teadusraamatukogu ning korraldas loenguid ja diskussioone. Publikatsioone vahetati sajakonna teadusseltsi ja -asutusega Saksamaal, Venemaal,

Teaduste Akadeemia saal Tallinnas Kohtu tänavas.

Põhjamaades. Ühingu liikmeskonda kuulusid sellised rahvusvaheliselt tuntud teadlased nagu K. E. Baer ja F. J. Wiedemann, korrespondentliikmetena tegutsesid F. R. Faehlmann ja F. R. Kreutzwald.

Seega kujutas Eestimaa Kirjanduse Ühing endast üht väikest akadeemiat, mis on etendanud tähtsat rolli Eesti teaduses ja kultuuris. Selle nimel tegutsema pandud maja, kuhu paigutati ka Eestimaa Provintsiaalmuuseum, avati sellisena 3. detsembril 1911 ja on sestpeale teeninud teadust.

Tänapäeval tuntakse seda Eesti Teaduste Akadeemia majana, kus asub akadeemia keskus.

Allüürnikuna tegutses siin kuni 1939. a. lõpuni Saksa Vähemusrahvuse Kultuuromavalitsus, olles baltisakslaste kultuuriliseks ja organisatsiooniliseks keskuseks Eestis. Selle tegevus rajanes 12. veebruaril 1925 vastu võetud vähemusrahvuste kultuuromavalitsuse seadusel. 1920. aastatel elas Eestis ligikaudu 18 000 baltisakslast (1,7% rahvastikust). Seda ajalooetappi meenutav mälestustahvel avati hoone seinal 11. septembril 2000. Baltisakslaste osa Eesti ajaloos on olnud vastuoluline, aga Vabadussõjas võitles Narva rindel ka baltisaksa vabatahtlikest koosnenud Balti Rügement. Seda võitlust õlgõla kõrval eestlastega meenutab 1994. a. taastatud mälestusmärk palee sissekäigu kõrval.

Eestimaa Kirjanduse Ühing koos Provintsiaalmuuseumiga likvideeriti nõukogude rezhiimi poolt 1940. aastal. Hinnalised kogud said endale Ajaloomuuseum, Kunstimuuseum, Loodusmuuseum.

Raamatukogust aga moodustus Eesti Teaduste Akadeemia raamatukogu üliväärtuslik *baltica* fond.

Loogilise jätkuna hakkas selles majas tegutsema 1946. aastal taastatud Eesti NSV Teaduste Akadeemia (TA likvideeriti 1940. a.). Siin oli mitme aastakümne jooksul Eesti teaduse organisatsiooniline keskus. 1990. aastate alguses oli akadeemia süsteemis üle 4000 teadusega tegeleva inimese.

Hoone ise on läbi elanud mitmeid muutusi. Juba 1940. aastal tehti siseruumides ümberehitusi. Peasaali otstes olevate ovaalpeeglite asemele ilmusid lõuendile maalitud Lenini ja Stalini portreed. Nondega seostub huvitav seik: 1990. aastate algul läksid need remondi käigus kaduma, kuid mõne aja möödudes teatati tollist ja muinsuskaitsest, et neid pilte oli püütud salakaubana üle piiri toimetada. Kellegi „kuldne äri“ läks vett vedama...

Nii neid relikte kui ka muid kogutud väljapanekuid hoone mineviku kohta on asjahuvilistel olnud 25 aastat võimalik näha maja ajalootoas.

Eesti Teaduste Akadeemia ja tema maja on ka taasiseseisvunud Eesti aastatel üle elanud ärevaid aegu. Seda nii „likvideerimiste“ kui ka igasuguste pseudo-reorganiseerimiskatsete läbi. Hoone peale on hammast ihunud mitmed erinevad teaduskauged jõud. Tänapäeval see järjekordset remonti näinud ajalooline ehitis siiski teenib edasi teadust ning on silmapaistva esindushoonena paljude väärikate ürituste korraldamispaigaks.

VILLI EHATAMM
Tallinn

TALLINNA TV

27. veebruar - 4. märts

ESMASPÄEV, 27.02

08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:20 Terve tervis*
09:50 Aleksei Turovski lood*
10:20 Meistrite linn*
10:50 Kultuurimeeter*
11:20 Mina, eurooplane, 7*
11:35 Oma Valitsus*
12:05 Kaming suun - TTVs tulekul…*
12:25 Suur Buck Howard*
13:55 Info TV
18:15 KAVA
18:20 TÄNA. Lühiuudised
18:30 Koos parima sõbraga*
19:00 TeTeVeke
19:20 TÄNA. Lühiuudised*
19:30 Kas tohib?*
20:00 Pealinnapilt
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Tallinlase tarbeks*
21:30 Spordisõbrad
22:00 Amazing Grace
00:00 KAVA
00:05 TÄNA*
00:35 Pealinnapilt*
01:05 Spordisõbrad*
01:35 Amazing Grace*
03:35 Info TV

TEISIPÄEV, 28.02

08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:30 Tallinlase tarbeks*
10:00 Kas tohib?*
10:30 Pealinnapilt*
11:00 Spordisõbrad*
11:30 Arhiivivaramu. Kirjanikud*
12:00 Vintskapist soklini*
12:30 Amazing Grace *
14:30 Info TV
18:15 KAVA
18:20 TÄNA. Lühiuudised
18:30 Linna aed*
19:00 TeTeVeke
19:20 TÄNA. Lühiuudised*
19:30 Õigusnõu
20:00 Kultuurimeetri arhiivis
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Helsinki - Tallinn
21:30 Mõtleme taas
22:30 Anthony Zimmer
00:00 KAVA
00:05 TÄNA*
00:35 Õigusnõu*
01:05 Helsinki - Tallinn*
01:35 Anthony Zimmer*
03:05 Info TV

KOLMAPÄEV, 29.02

08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:30 Õigusnõu*
10:00 Mõtleme taas*
11:00 Helsinki - Tallinn*
11:30 Etnos*
12:00 OTSE: LV Pressikonverents
12:30 Tallinn liigub*
13:00 Anthony Zimmer*
14:30 Info TV
18:15 KAVA
18:20 TÄNA. Lühiuudised
18:30 LV Pressikonverents*
19:00 TeTeVeke
19:20 TÄNA. Lühiuudised*
19:30 Pealinna Pead
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Estica. Suurgild
21:30 Meedia keskpunkt
22:00 Runaways
23:45 KAVA
23:50 TÄNA*
00:20 LV Pressikonverents*
00:50 Estica. Suurgild*
01:20 Runaways*
03:05 Info TV

NELJAPÄEV, 01.03

08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:30 LV Pressikonverents*
10:00 Pealinna Pead*
11:00 Estica. Suurgild*
11:30 Meedia keskpunkt*
12:00 Kultuurimeetri arhiivist*
12:30 Runaways*
14:15 Info TV
18:15 KAVA
18:20 TÄNA. Lühiuudised
18:30 Spordisõbrad*
19:00 TeTeVeke
19:20 TÄNA. Lühiuudised*
19:30 Nädalalõpp Tallinnas
20:00 Hariduskonverents ja -mess 2012, 3. osa
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Eestlasena Kalevalas. Süda jäi Eestisse*
21:30 Elu peeglis
22:00 MR 73
00:05 KAVA
00:10 TÄNA*
00:40 Elu peeglis*
01:10 MR 73*
03:15 Info TV

REEDE, 02.03

08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:30 Nädalalõpp Tallinnas*
10:00 Hariduskonverents ja -mess 2012, 3. osa*
10:30 Eestlasena Kalevalas. Süda jäi Eestisse*
11:00 Elu peeglis*
11:30 Kalev 110. Võimlemispidu, 1. osa
12:30 Kalev 110. Võimlemispidu, 2. osa
13:30 Info TV
18:15 KAVA
18:20 TÄNA. Lühiuudised
18:30 Pealinnapilt*
19:00 TeTeVeke
19:20 TÄNA. Lühiuudised*
19:30 Tartu uudised
20:00 Kultuurimeeter
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Oma Valitsus
21:30 Maatriks
22:15 Sisering
23:50 KAVA
23:55 TÄNA*
00:25 Tartu uudised*
00:55 Kultuurimeeter*
01:25 Maatriks*
02:10 Sisering *
03:45 Info TV

LAUPÄEV, 03.03

08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:30 Ajaga sammu
10:00 OTSE: Tallinna Mõõk 2012
12:30 Kaming suun - TTVs tulekul…
12:50 OTSE: Tallinna Mõõk 2012
14:10 Lühifilm. Bakuu
14:20 OTSE: Tallinna Mõõk 2012
15:30 Kas tohib?
16:00 Tartu uudised*
16:30 Kultuurimeeter*
17:00 OTSE: Tallinna Mõõk 2012
18:30 Estica. Suurgild*
19:00 Terve tervis*
19:30 Keskkonnanädal
20:00 Etnose kontsert
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Kaming suun - TTVs tulekul…*
21:10 9. taevas*
22:45 Kullaproov 585, 2010
23:45 KAVA
23:50 TÄNA*
00:10 Keskkonnanädal*
00:40 9. taevas*
02:15 Kullaproov 585, 2010*
03:15 Info TV

PÜHAPÄEV, 04.03

08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:20 TeTeVeke
09:30 Aleksei Turovski lood*
10:00 Etnose kontsert*
10:30 Terve tervis
11:00 Linna aed
11:30 Keskkonnanädal*
12:00 Õigusnõu*
12:30 Mõtleme taas*
13:30 Hulk vs Wolverine
14:10 Kullaproov 585, 2010*
15:10 Info TV
18:15 KAVA
18:20 TeTeVeke
18:30 Helsinki - Tallinn*
19:00 Kuum ja terav*
19:40 Meistrite linn*
20:00 Arhiivivaramu. Kirjanikud
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Mina, eurooplane
21:05 Psühhiaate
22:50 Suured helid
23:50 KAVA
23:55 TÄNA*
00:15 Meistrite linn*
00:35 Arhiivivaramu. Kirjanikud*
01:05 Psühhiaater*
02:50 Info TV

Nädala juubilar KURT COBAIN 45

Ajakirja *Forbes* andmeil osutus 2006. aastal ansambli *Nirvana* endine laulja Kurt Cobain kõige rohkem teeninud surnud staariks terves maailmas. 27-aastaselt enesetapuga oma eluküünla kustutanud Cobain tõukas sellelt positsioonilt seal viimased neli aastat olnud Elvis Presley.
Cobaini muusika tõi 2006. aastal sisse 47,3 miljonit dollarit, rokistaar Presley postuumsed sissetulekud ulatusid 39,7 miljoni dollarini. Peale Presley lõi Cobain enimteenivate surnud staaride nimekirjas tol korral nii John Lennonit, Ray Charlesi, Marilyn Monroe'd kui ka Johnny Cashi.
Kuigi järgmistel aastatel Cobain tolles nimekirjas esikohta enam hoida ei suutnud, väärib Presleyle endale müügitabelis tuule alla teinud varalahkunud staar ainuüksi juba selle fakti tõttu lähemat tutvustamist.

1990-ndatel vaimustusid teismelised *MTV* vahendusel *Nirvana*'t kuulates ilmselt sama palju, kui tegid seda varasemad põlvkonnad biitleid või Elvist kuulates. Suurele osale 1970–1980-ndatel sündinud põlvkonnast küllap on *Nirvana* palad „*Smells like teen spirit*", „*Come as you are*", „*Lake of fire*" jne igaveseks mällu sööbinud, kujunenud omamoodi hümniks.

Kurt Cobain sündis 20. veebruaril 1967 USA Washingtoni osariigis. Tema vanemad lahutasid abielu, kui Kurt oli seitsmene. Edaspidi elas ta kord isa, kord ema või erinevate sugulaste juures. Pidev kolimine tingis sagedast koolide vahetamist, mistõttu muutus suhtlemine koolikaaslastega raskeks – nood ei mõistnud tema muusika- ja kunstihuve, väikese kasvu tõttu pidasid sportlastest klassivennad teda naiselikuks. Vaid kunstiõpetaja rääkis vaimustunult, kuidas Kurti töid võistlustele saatis ja kuidas Kurt võitis mitmeid stipendiume. Üks Kurti huve oli varajasest koolipõlvest peale kirjandus – vastumeelse koolisoleku asemel istus ta sageli raamatukogus ja luges mis kätte juhtus.
Kui Kurt oli umbes 17-aastane, lindistas tema tuttav laulja ja kitarrist Buzz Osborne talle paar kassetitäit kõige tuntumate punkbändide (*Black Flag*, *Flipper* jms.) esinemisi. Oma esimese elektrikitarri oli Kurt ostnud umbes 15-aastaselt. Paar kuud enne koolilõppu visati ta aga koolist välja. Noor muusik leidis küll mitmeid töökohti, kuid ühelgi neist kaua ei püsinud.
Kurt Cobain ja Krist Novoselic, kes mõlemad olid pärit Seattle'i lähedalt Aberdeenist, kohtusid 1985. aastal ning

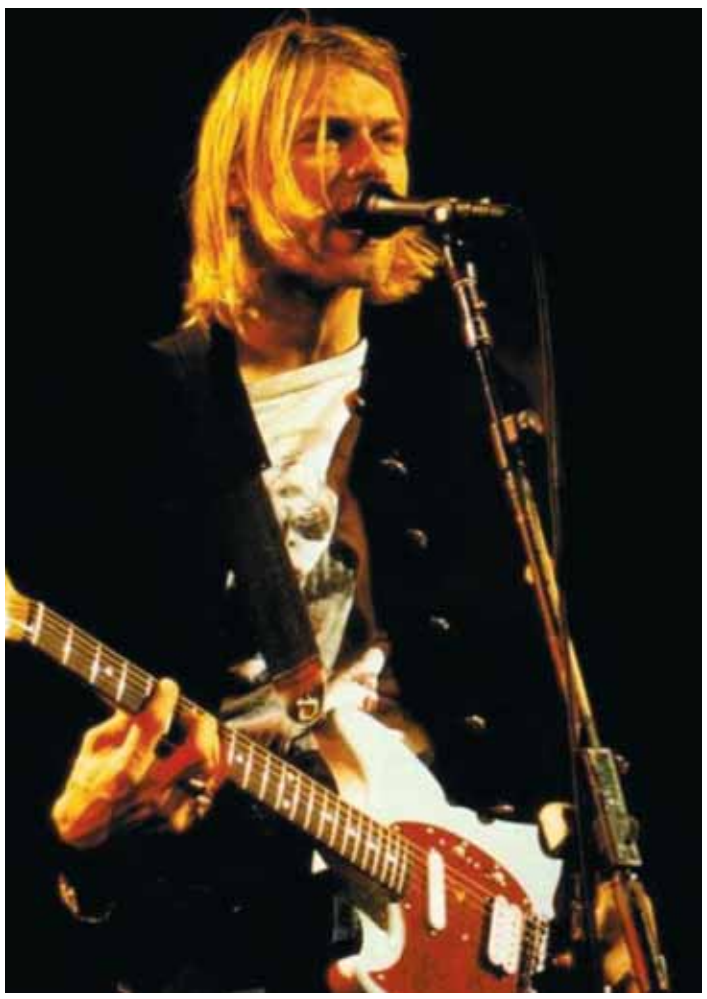

moodustasid ansambli "*Fecal Matter*", mis aga hiljem laiali läks.
Pärast mitmeid muusikalisi otsinguid moodustati bänd *Nirvana,* mis olevat 24. aprillil 1988 andnud Seattle'is (Washingtoni osariik) oma esimese kontserdi ja 1989. aasta juunis ilmus esimene album *Bleach*. 1990. aasta aprillis ja mais oli bänd tuuril, ent tuuri lõpul lahkus bändist trummar Chad Channing ning teda asendas David Grohl, kes tänaseks on ülimenuka bändi *Foo Fighters* juhtfiguur.
1991. aastal andis *Nirvana* välja plaadi „*Nevermind*", mis on siinkirjutaja arvates üks läbi aegade parimaid. Nende *hit*-lugu "*Smells Like Teen Spirit*" võitis MTV parima alternatiivmuusikavideo auhinna.
„*Nevermind*" võitis ka Kuldplaadi auhinna.
1993. aastal läksid bändikaaslased omavahel tülli – Kurt Cobain nõudis endale 75% *Nirvana* sissetulekutest, kuid Krist Novoselic ja David Grohl kaebasid ta kohtusse, ning oli ka vastupidi. Kurt aga sai oma tahtmise.
Järgnevalt ilmunud plaadid „*Incesticide*" ja „*In Utero*" osutusid mõlemad väga menukateks.
Narkootikume tarvitava muusiku tervis oli vahepeal aga järsult halvenenud. Kurti vaevasid kõhuvalud, mida ükski arst seletada ei osanud. Asi läks koguni niikaugele, et tuuril olles lamas ta põrandal maas ja oksendas enne kontserti paarkümmend minutit, sest isegi vesi ei püsinud sees. Mõnikord saatis laulmist vereköha.

2. aprillil 1994 Kurt Cobain kadus. Kaks päeva hiljem kuulutati ta abikaasa Courtney Love'i algatusel tagaotsitavaks. 8. aprilli hommikul kell 8:40 leidis elektrik garaažipealsest toast Kurti laiba. Politsei tuvastas, et umbes 24 tundi tagasi oli ta endalt püstoliga elu võtnud.
Paraku pole selles surmaloos kõik nii selge kui näib. Nimelt on Kurt Cobaini surmas kahtlustatud ka tema abikaasat Courtney Love'i. Kinnituston leidnud, et Kurt soovis enne surma abielu lahutada, tütre Francese hooldusõiguse endale saada ja meelelahutusilmast üldse välja astuda. Lisaks kavatsenud ta abikaasa oma testamendis pärandusest ilma jätta.
Politseiraportite kohaselt puudunud relval, millega Kurt end maha lasi, ning pastakal, millega ta väidetavalt hüvastijätukirja kirjutas, lahkunu näpujäljed. Laulja lähedased, kui abikaasa välja arvata, ning arst ja advokaat tunnistasid, et surmaeelsetel nädalatel ei näidanud Kurt millegagi välja, et ta oleks suitsiidne olnud; pigem soovinud ta oma elus uut lehekülge keerata. Seega kestab salapära selle surmajuhtumi ümber tänini ning lõplik tõde tõenäoliselt jääb kõigil Kurt Cobaini fännidel igavesti teadmata.

Indrek Veiserik

Joel Friedrich Steinfeldti avalik pöördumine

Head sõbrad, kallid kolleegid, auväärt staarid, vanad rockipeerud ja superstaarikesed.
Palun tutvuge käesoleva teemaga ning mõelge sellele kaasa.

Minu mõte on siiras ja selge: Eesti ajakirjandus ja meedia kasutab meid, loome- ja kultuuriinimesi ära kui tasuta tuluallikaid, tõsi küll, väites, et nemad pakuvad meile seeläbi tasuta reklaami. Kui nüüd hästi järele mõelda, siis on asi sellest väga kaugel. Sisuliselt on see vabaturumajanduse tingimustes teiste inimeste omakasueesmärgil alatu ärakasutamine. Nad võtavad meilt intervjuusid, saavad infot, müüvad seda, tasumata oma päevakangelasele selle eest ainsamatki senti. Kuid infoajastul maksab nii info lugemine, vaatamine, kuulamine kui ka selle andmine. Aga paljusid ajab hirm ajakirjanduse ees või lihtsalt edevus ennast tasuta müüma – peaasi et oleks pildil.

Ma ei räägi siin mingitest suvalistest fabritseeritud ja ühe hooaja n-ö valvestaaridest, kes mingi suurema või väiksema „vägitükiga" meedias oma hüperaktiivset tähelepanuvajadust rahuldavad ja keda ajakirjandusel on alati tasuta varnast võtta. Ma räägin meist, kes me oma töö ja loominguga oleme välja teeninud mingisugusegi austuse ja väärika kohtlemise, aga mitte kui meediamaffia skandaali- ja sensatsioonihimu märklauad, kellele alalõpmata peetakse nõiajahti, otsekui elaksime mingis politsei-, kapo-, gestaapo- või KGB-riigis. Siin peaksid kõik ringi käima püksata, paljaste rindade ja tagumikuga, et mitte jätta endast muljet, nagu oleks Sul, mul, tal või meil avalikkuse eest midagi varjata ja peita. See on absoluutselt ebanormaalne olukord ja on ühtlasi ka isikuvastane kuritegu, iga isiku privaatsuse põhimõtete eiramine ning seega ka põhiseaduse ja inimõiguste räige rikkumine.

Kes on kehtestanud sellise korra või seaduse, et loominguline avaliku elu tegelane peab ringi käima otsekui alasti ja temal ei tohigi olla oma privaatsust ja isikupuutumatust ka avalikus ruumis? See on meediamaffia enda alatu väide, põhjendades seda avaliku huviga, aga kus sisuliselt on sageli tegemist ebaseadusliku jälitusega inimeste poolt, kellel puudub jälitustegevuseks igasugune õigus. Ka võivad nad suvaliselt tõlgendada ja moonutada fakte ja olukordi vastavalt sellele, kuidas ajakirjandusväljaanne näeb selle endale teema kestvuse tagamiseks kasuliku olevat. Sest mida rohkem häma ja vahtu, seda kauamängivam on lugu.
Põhiline, millele ma tahan oma kolleegide tähelepanu pöörata, ongi see, et ärge müüge endid tasuta tööjõuna neile, kes ei otsi mitte meie parimaid isiku-, tööja loomeomadusi, vaid AINULT vigu, puudusi või lausa hälbeid, et meid siis rahvale kui konte koertele ette visata. Ja kui neid vigu ei paistagi olevat, siis need fabritseeritakse kuulujuttude ja legendide põhjal või lausa pahatahtlikkusest.

Olgem ausad, head kolleegid, ma tean, et enamus teist on minuga päri, kuid meedia kättemaksu kartuses ei julge te seda avalikult tunnistada. Aga selleks ma sõna võtangi ja teid julgustan, et teid kui meediaorje ja tasuta tuluallikaid ära ei kasutataks. Te ju elate ajakirjanduse ja meedia teatud hirmu all, ja kui nüüd pisut isiklikuks minna, siis pole te kunagi julgenud avalikult ka minu eest sõnakest kosta, kui mind on kõiksuguste valesüüdistuste põhjal laimatud ja materdatud. Seda selleks, et mitte ise sattuda taolise tööd, loomingut, teenistust ja mainet hävitava meediamonstrumi ohvriks, nagu mina seda olen saanud. Ma ei soovi seda ei teile ega edaspidi ka teie andekatele lastele.

Seega, armsad sõbrad, lõpetage alatu skandaali- ja sensatsioonihimulise meedia ees nägude tegemine, flirtimine, lömitamine, meediamaffia nuumamine. Sina, mina ja meie oleme need, kes ajakirjandusele tööd ja leiba anname

alates toimetuste koristajast kuni peatoimetajani.
Ainukesed, kes sellest toiduahelast välja on jäetud, oleme Sina, mina ja meie. Me ei pea elama kartuses, et kui kuskil liigume, sõnakese poetame või enda eest kostame, siis saame kindlasti mõnes väljaandes hävitava „uudisnupukese" peakangelaseks, mida illustreerib ebasobivas poosis või hetkegrimassiga foto, langedes seeläbi üldsuse pilkealuseks, ning kui selline tümitamine kestab pikemat aega, siis kaotamegi töö ning lõpetatakse tagatipuks ka meie loomingu ja esituste eetris mängimine, sest „Vaadake, mida temast kirjutatakse ja räägitakse!". See on sulaselge meediavägivald ja -diktatuur, räige mõjuvõimuga manipuleerimine ning loomeinimeste orjastamine, aga mitte „vaba mees vabal maal"-põhimõte.
Tõsi, meedial ja ajakirjandusel on tohutu vabadus keda tahes lintšida, alandada, mõnitada, häbivääristada ja meid neile sobivas valguses esitleda. Meil aga puudub igasugune õigus endid kaitsta ja sellele proportsionaalselt vastata. Ah et Avaliku Sõna Nõukogu? No teate, sõbrad, see on sama, mis kitsed kärneriks või pätid, kaabakad ja reeturid riigipiruka kallal.

Sõbrad, enne, kui annate mingile ajakirjandusväljaandele intervjuu, küsige lepingut, milles kõige muu hulgas nõuate intervjuu eest ka väärilist tasu.
Mitte ükski loomeinimene ja avalikkuse ees esineja ei ole kohustatud olema Eesti Vabariigis oma mõnitajate ja mainehävitajate toitja. Lõppeks on ju ka see intervjuuküsija kõigest inimene, kes pärast, kui intervjuu moonutatud kujul, ebasoodsas valguses ja ebaõnnestunud fotoga on avaldatud, ei vastuta mitte millegi eest.

Lõpetuseks tsiteerin ja parafraseerin ühe „hävituspataljoni" sõduri ehk reporteri sõnu Eesti Päevalehes (24.01.2012) ilmunud artiklist „Autorikaitsjate mäng ei paista aus":
„Eesti ajakirjandus peaks tegema täieliku enesepuhastuse ning REFORMI ise ja enne, kui eri huvigruppide suuremal survel seda või veel hullemat neile väljastpoolt tehakse. Reformi eesmärk on tuua ajakirjandus välja ühiskonnas negativismi, hirmu, paanika, viha ja vaenu külvaja ning õhutaja seisusest, panna ajakirjandus oma „ohvreid" väärtustama. Ajaloost teame, et lootusetult hilinenud reform võrdub revolutsiooniga. Lihtne. Palun ärge siis nüüd sõnumitoojat tulistama hakake, tulistage pigemini peeglisse või siis omavahel ajakirjandusmaastiku enesepuhastuseks ning reformi teostamiseks."

Sügava kummarduse ja kõrge austusega oma kolleegide ja niisamuti ka kõikide Eestimaa kodanike ees,

Joel Friedrich Steinfeldt
Tallinn, 31. jaanuaril 2012

***Toimetuselt**: Autor on pöördumise üles riputanud ka You-Tube'i. Steinfeldti sõnul oli Kesknädal kolme nädala jooksul alates pöördumise panemisest Facebooki esimene väljaanne, kes selle vastu huvi üles näitas ja avaldamiseks luba palus.*